ምዕራፍ ፲፱

ዘዓርብ ስቅለት ዘንዋም ምንባብ

፩ በስመ እግዚአብሔር ሥላሴሁ ዘኢይትፈለጥ፥ወህላዌሁ ዘኢይትዌለጥ፥ በእድ እንተ ኢታስተርኢ ነፍስ እጓለ እመሕያው ዘይመሥጥ፥ወእመ ትንሣኤ ሙታን ካዕበ ኅበ ማኅፈደ ሥጋሃ ዘይሠውጥ፥ሑረተ ፀሐይ ወወርኅ መንገለ መስዕ ዘይመይጥ፥ዘያንሕሎ ለዕፀ አውልዕ ወይጼንዖ ለብርዕ ቅጥቁጥ፥ ዘያበውእ ለዘእንተ አፍኣ ወያወጽእ ለዘእንተ ውስጥ፥ እስመ ውእቱ በዲበ ኲሉ ሥሉጥ፥ሎቱ ስብሐት ለዓለመ ዓለም አሜን፥ ወአሜን፡፡

፪ ናንሥእ ርእሰነ እምንዋመ ሀኬት ከመ ንንግር ዘለፋሆሙ ለአርሲስ ወለመናፍቃን እለ ይብሉ በነፍስ ወሥጋ ወረደ ውስተ ሲኦል፡፡

፫ ኦ አብዳን ወኅጡአነ ምክር ወኀሊና በእንተዝኒ እበደ ስሕተትክሙ ይትፈቀድኑ ስምዐ መጻሕፍት፡፡ቅድሙኬ ንግሩነ ለሊክሙ ሞተኑ ትብልዎ ለወልደ እግዚአብሔር ወሚመ ኢሞተ፡፡ወእመሰ ትብልዎ ሞተ ዘከመ እፎ ትብሉ ወረደ ውስተ ሲኦል በነፍስ ወሥጋ፡፡ እለሰ ወረዱ ውስተ ሲኦል በነፍስ ወሥጋ ሕያዋኒሆሙሰ ዳታን ወአቤሮን እሙንቱ እለ ወረዱ አብቀወት ምድር ወውኅጠቶሙ:: ዘኁ፲፮+፴፫

፬ ወእመሂ ትብሉ ኢሞተ ክሕድ ክሙ ትንሣኤ፡፡ወእመሂ አልቦ ትንሣኤ አልቦ ዐሪግ፡፡ወእመሂ አልቦ ዐሪግ አልቦ ነቢር በየማነ አብ አልቦ ተስፋ ለመሀይምናን፡፡ትንቢተ ነቢያትኒ አሕሶክሙ ወትምህርተ ሐዋርያትኒ አብጠልክሙ፡፡ወእመሰኬ ወረደ ሥጋሁ ውስተ ሲኦል በእንተ ሥጋ መኑ ሰአለ ዮሴፍ ኀበ ጲላ ጦስ ከመ ያብሖ ለአውርዶ፡፡ወበድነ መኑ ጠብለለ ኒቆዲሞስ በልብሰ ገርዜን ወወደዮ ውስተ መቃብር፡፡ ዮሐ፲፱+፴፰-፵፪

፭ ወእመሰኬ ትቤ ኢተፈልጠ ነፍሱ እምሥጋሁ ክሕድከ ሞቶ ዘይቤ ወንጌላዊ ወሰረቦ ብሒአ ወይቤ ተፈጸመ ኲሉ ወግዒር

ምዕራፍ ዐሥራ ዘጠኝ

የዓርብ ስቅለት የመኝታ ጊዜ ምንባብ

፩ ሦስትነቱ በማይነጠል ባሕርዩ በማይለወጥ የማትታይ የሰውን ልጅ ነፍስ በእጅ በሚነጥቃት የሞቱ በሚነሡም ጊዜ ዳግመኛ ወደ ሥጋ አዳራሽ በሚመልሳት የፀሐይና የጨረቃን አካሄድ ወደ ምዕራብ በሚመልስ የወይራውን ዛፍ በሚነቅለው የተቀጠቀጠውንም ሸንበቆ በሚያጸናው በውጭ ያለውን በሚያስገባ በውስጥ ያለውንም በሚያስወጣ በእግዚአብሔር ስም በሁሉ ላይ የሠለጠነ ነውና ለእርሱ ምስጋና ይገባል ለዘላለሙ አሜን አሜን፡፡

፪ በነፍስና በሥጋ ወደሲኦል ወረደ ያሉ አርሲስ የተባሉ የመናፍቃንን ዘለፋ እንናገር ዘንድ ከስንፍና ሽልብታ ራሳችንን እናንቃ፡፡

፫ ሰነፎች ምክርና ኀሊናንም ያጣችሁ ሆይ ስለዚህ የስሕተታችሁ ስንፍናም የመጻሕፍት ምስክርነት ያሻልን፡፡ እስኪ እናንተ ራሳችሁ አስቀድማችሁ ንገሩን የእግዚአብሔርን ልጅ ሞተ ትሉታላችሁን ወይስ አልሞተም፡ ሞተ የምትሉት ከሆነ እንደምን በነፍስና በሥጋ ወደሲኦል ወረደ በሕይወት ሳሉ በነፍስና በሥጋ ወደ ሲኦል የወረዱትስ ዳታንና አቤሮን ናቸው ምድር አፏን ከፍታ ውጣቸዋለችና፡፡ ዘኁ፲፮+፴፫

፬ አልሞተም የምትሉ ከሆነ መነሣትን ካዳችሁ መሞት ከሌለ መነሣት የለምና መነሣትም ከሌለ ማረግ የለም ማረግም ከሌለ በአብ ቀኝ መቀመጥ የለም ለምእመናንም ተስፋ አይኖርም፡፡ የነቢያትን ትንቢት አሳበላችሁ የሐዋርያትንም ትምህርት አበላሻችሁ ሥጋ ወደ ሲኦል ከወረደ ዮሴፍ ለማውረድ ይፈቅድለት ዘንድ ስለማን ሥጋ ጲላጦስን ለመነ፡ ኒቆዲሞስስ የማንን በድን በአዲስ በፍታ ጠቅልሎ በመቃብር አኖረ፡፡ ዮሐ፲፱+፴፰-፵፪

፭ ነፍሱ ከሥጋው አልተለየም ካልህም ወንጌላዊ ሆምጣጤውንም ጉርጉሮ አድርጎ ሁሉ ተፈጸመ አለ በታላቅ ድምጽም ጮሆ ሞተ ያለውን ሞቱን ካድህ፡፡ ሌላውም ወንጌላዊ

ሞተ፡፡ወይቤ ካልዕኒ ወንጌላዊ አማኅፀነ ነፍሶ ኀበ እቡሁ ወይቤ አባ ውስተ እዴከ አማኅፅን ነፍስየ ወዘንተ ብሂሎ ሞተ፡፡ማቴዎስኒ ይቤ ወጸርኀ እግዚእ ኢየሱስ በዐቢይ ቃል ወወ አት መንፈሱ ሶቤሃ፡፡ዮሐንስኒ ይቤ ወአፅነነ ርእሶ ወወፅአት መንፈሱ፡፡ናሁኬ ፀአተ መንፈ ሱ ተጽሕፈ በእደ አርባዕቱ ወንጌላውያን፡፡ ዘከመ እፎ ይትከሀለከ ከመ ትክሐድ ፀአተ ነፍሱ እምሥጋሁ፡፡ ማቴ፳፯+፵፰ ማር፲፭+፴፯

፮ ነፍሱሰ እምከመ ወፅአት እምሥጋሁ ወረደት ውስተ ሲኦል ምስለ ኀይለ መለኮት ጊዜ ፱ ሰዓት ወአውፅአቶሙ ለነፍሳተ ጻድቃን ወአብአቶሙ ውስተ ገነተ ትፍሥሕት ምስለ ነፍሰ ፈያታይ ዘወሀቦ ኪዳነ በዲበ ዕፀ መስቀል እንዘ ይብል አመን ፈድፋደ ከመ ዮም ትሄሉ ምስሌየ ውስተ ገነት፡፡ ሉቃ፳፫+፵፫

፯ አበውሰ ነቢያት እመኒ ነበሩ ውስተ ሲኦል በነፍሳቲሆሙ ነበሩ ወአኮ ምስለ ሥጋሆሙ በከመ ተርጐሙ ሐዋርያት በእንተ ቃለ መዝሙር ዘይቤ እስመ ኢተኀድጋ ውስ ተ ሲኦል ለነፍስየ፡ወኢትሁቦ ለጻድቅከ ይርአ ይ ሙስና፡ወአርአይከኒ ፍኖተ ሕይወት፡ወአ ጽ ገብከኒ ሐሤተ ምስለ ገጽከ፡ወትፍሥሕት ውስተ የማንከ ለዝሉፉ፡፡ታበውሑነሁ ንንግር ከሙ ክሡተ በእንተ ዳዊት አበ ቀደምት ዘከ መ ሞተ ወተቀብረ ወንቤነ ሀሎ መቃብሪሁ እስከ ዮም፡፡ መዝ፲፭+፲ ሐዋ፪+፳፭- ፴፭

፰ ሰምዑ እንከ ኦ አብዳን ዘከመ ይቤሉ ሐዋርያት ወንቤነ ሀሎ መቃብሪሁ ለዳዊት እስከ ዮም፡፡ወእመሰ ሐዋርያት ወሀቡነ ምክ ንያተ በእንተ ዳዊት መቃብሪሁ ንሕነኒ ናስ ተማዕእ ለከ ከማሁ እለ ተቀብሩ አብርሃም ይስሐቅ ወያዕቆብ በምድረ ከነአን ውስተ በዐተ ካዕበት ዘገራህተ ኤፍሮን ኬጥያዊ፡፡ ወለዮሴፍኒ ተወሰከ አዕጽምቲሁ ሆየ፡፡ወሙሴ ኒ ሞተ በምድረ ናባው ዘሞአብ ወተቀብረ ቅሩ በ ቤተ ብዔልፌጎር ፡፡ወአሮንሂ በደብረ ሆር በገቦ ምድረ ኤዶም፡፡ዳዊትሂ በቤተ ልሔም ወኢሳይያስኒ ወኤርምያስ በምድረ ይሁዳ:: ዳንኤልኒ ወሕዝቅኤል በምድረ ባቢሎን፡፡ወ፫ ደቂቅኒ በምድረ ከለዳውያን ቅሩበ መቃብሪሁ ለናብከድናጾር፡፡ ዘፍ፳፭+፱ ፶+፲፫ ዘዳ፴፬+፭

፱ ወኤልሳዕኒ በደብረ ሰማርያ፡፡ ወቦ ባዕዳንኒ ነቢያት እለ ተቀብሩ በኀበ ከፈሎሙ

አባት ሆይ ነፍሴን በእጅህ አደራ እሰጣለሁ ብሎ ነፍሱን ለአባቱ አደራ አስጠብቶ ይህንንም ተናግሮ ሞተ አለ:: ማቴዎስም ጌታ ኢየሱስም በታላቅ ድምፅ ጮኾ ነፍሱም ያን ጊዜ ወጣች አለ:: ዮሐንስም ራሱን ዘንበል አደረገ ነፍሱም ወጣች አለ:: እነሆ የነፍስ መውጣት በአራቱም ወንጌላውያን ተጽፏል: እንግዲህ አንተ የነፍሱን ከሥጋው መውጣት ትክድ ዘንድ እንደምን ይቻ ልሀል::ማቴ፳፯+፵፰ ማር፲፭+፴፯ ሉቃ፳፫+፵፮ ዮሐ፲፱+፴

፮ ነፍሱስ ከሥጋው ከወጣች ዘንድ በዘጠኝ ሰዓት ከመለኮት ኃይል ጋር ወደ ሲኦል ወረደች የጻድቃንንም ነፍሶቻቸውን አወጣቻቸው ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት እንደምትኖር አብዝቶህ እመን ብሎ በዕፀ መስቀል ላይ ቃል ኪዳን ከሰጠው ከቀማኛው ነፍስ ጋር ወደ ደስታ ገነት አስገባቻቸው:: ሉቃ፳፫+፵፫

፯ አባቶች ነቢያትስ በሲኦል ቢኖሩም በነፍሳቸው ኖሩ ከሥጋቸው ጋር ግን አይደለም:: ሐዋርያት ነፍሴን በሲኦል አት ተዋትምና ጻድቅህንም ጥፋትን ያይ ዘንድ አትሰጠውም የሕይወትን ጐዳና አሳየኸኝ በፊ ትህም አጠገብኸኝ ደስታም ዘወትር በቀኝህ ነው ያለውን የመዝሙር ቃል የቀደሙ ሰዎች አባት ስለሆነ ስለዳዊት እንደሞተና እንደተቀበረ መቃብሩም እስከዛሬ ድረስ በእኛ ዘንድ እንዳለ በግልጥ እንነግራችሁ ዘንድ ትፈቅዱልናላችሁን ብለው እንደተረጐሙ:: መዝ፲፭+፲ሐዋ፪+፳፭- ፴፭

፰ ሰነፎች ሆይ እኸግዲህስ ሐዋርያት የዳዊት መቃብር እስከ ዛሬ ድረስ በእኛ ዘንድ አለ እንዳሉ ስሙ: ሐዋርያት የዳዊትን መቃብር ምክንያት ካደረጉስንስ እኛም እንደነርሱ ያለውን እናመጣልሀለን:: አብርሃምና ይስሐቅ ያዕቆብም በከነአን ምድር በኬጥያዊው ኤፈሮን እርሻ ላይ በምትገኝ ሁለት ክፈሎች ባሏት መቃብር ተቀበሩ: የዮሴፍም አጥንቶች በዚያም ተጨመሩ:: ሙሴም የሞአብ ዕፃ በሆነ በናባው ተራራ ሞተ በብዔልለፌጎርም አቅራቢያ ተቀበረ አሮንም በኤዶም ምድር አጠገብ በሆር ምድር ተቀበረ:: ዳዊት በቤተልሔም ኢሳይያስና ኤርምያስም በይሁዳ ምድር ዳንኤልና ሕዝቅኤል በባቢሎን ምድር ተቀበሩ ሦስቱ ሕፃናትም በናቡከደነጻር መቃብር አቅራቢያ በከለዳውያን ምድር ተቀበሩ:: ዘፍ፳፭+፱ ፶+፲፫ ዘዳ፴፬+፭

፱ ኤልሳዕም በሰማርያ ተራራ ተቀበረ የእግዚአብሔር ፈቃድ ባደላቸውም ቦታ

ሥምረተ እግዚአብሔር፡ወንግእኩ ዘይዜን ወኒ በእንቲአሆሙ፡፡ወአዳምሂ አበ ኩሉን ተቀብረ በምድረ ኤልዳ እንተ ይእቲ መካነ ፍጥረቱ፡፡ወላዕለ መቃብሪሁ ተተክለ ዕፀ መስቀል በሥምረተ እግዚአብሔር ወላዕሌሁ ተክዕወ ደመ መሲሑ ለአብ ወማየ ምንዛሕ ዘርገዘተ ገቦሁ፡፡ ማይሰ ዘውኅዘ እምገቦ መሲሑ ለእግዚአብሔር ወተክዕወ ላዕሌሁ ለአዳም ወአጥመቆ ከመ ያብእ ዐቢየ ክርስቲያን፡፡ ወደመ መለኮቱኒ ዘተሠውጠ ኅበ መቃብሩ ኮነ ለሥርዓተ ምሥጢር ዘሐዲስ ቍርባን፡፡ በድን ካህን ተረግዘ ገቦሁ በኲናት ሐራዊ፡፡ ወበማይ ዘውሕዘ እምነ ገቦሁ አጥመቆሙ ለአብድንተ ትካት፡፡ወአብድንተ መሀይምናን ወዕሉ እመቃብሪሆሙ ወዘለፍዎሙ ለሰቃልያን፡፡ በድነ ካህን አስተሳተፎሙ ለአብድንት በደመ መለኮቱ፡፡ለአብድንተ መሀይምናን ተቀደሱ በምሥጢረ ቅድሳቲሁ፡፡በድነ ካህን ዓተቦሙ ለአብድንት በጽላሎተ መስቀሉ፡፡ ወአብድንተ መሀይምናን ነሚኦሙ ማዕተበ ጸጋ ቦኡ ውስተ ሀገር ቅድስት፡፡

፲ በቀራንዮ ተገብረ ሥርዓተ ምሥጢር በኢየሱስ ክርስቶስ፡፡ለሊሁ ቍርባን ወመስቀሉ ምሥዋዕ፡፡ለሊሁ ካህን ወሥጋሁ ኅብስተ ሕይወት፡፡ለሊሁ በድን ወመለኮቱ ሕያው፡ለሊሁ ቅሡፍ ወመለኮቱ ኢልኩፍ፡፡ለእለ ውስተ መቃብር ገብረ ሎሙ ሕይወተ በማይ ወደም ዘውሕዘ እምበድነ ሥጋሁ ወለእለ ውስተ ሲኦል ሰበከ ሎሙ ግዛዕነ በነፍሱ፡፡ ወሥጋሁሰ ቅድስት እንተ ረገዝዋ በኲናት ኢያስተንፈሰት ወእንዘ ይገንዝዋ በመዋጥሐ ግርዜን ወኢተሐውሰት እስመ ዕርቅተ ኮነት እምህላዌ ነፍሱ፡፡በከመ ኢቦአት ነፍሱ ምስለ ሥጋሁ ውስተ መቃብር ከማሁ ኢወረደት ሥጋሁ ውስተ ሲኦል፡፡ወእመሂ ትቤ ምስለ ነፍሱኒ ወረደት ሥጋሁ ውስተ ሲኦል፡፡ወውስተ መቃብርኒ ቦአት እንበለ ነፍስ ወአነሂ እብለከ ቦኑ ምንታዌ ለሥጋዌ ከመ ያስተርኢ ኅበ ፪ ገጸ መካን ፩ በከዊነ በድን ወ፩ በመንፈሰ ሕይወት፡፡

፲፩ እመንከ ኦ ረሲዕ ከመ አልቦቱ ለክርስቶስ ክልኤ ሥጋ ፩ ዘይመውት ወ፩ ዘኢይመውት፡፡ጳውሎስኒ ይቤ ወበነፍስተ ሥጋሁ ለአዳም ወረደ ውስተ ሲኦል፡፡ አእምርኬ ኦ አብድ ከመ ኢይቤ በሥጋሁ ዘእንበለ ዳእሙ በነፍስተ ሥጋሁ፡፡ በነፍስተ ሥጋሁሰ

የተቀበሩ ሌሎች ነቢያትም አሉ፡፡ ስለነርሱ ግን የሚነግረኝ አጣሁኝ የሁላችን አባት አዳም በተፈጠረባት ሥፍራ በኤልዳ ምድር ተቀበረ፡፡ በመቃብሩም ላይ በእግዚአብሔር ፈቃድ ዕፀ መስቀል ተተከለ በርሱም ላይ የአብ መሢሕ ደም በጐኑም መወጋት የወጣ የማጥመቂያ ውኃ ፈሰሰ፡ ከእግዚአብሔር መሢሕ ጐን የፈሰሰውም ውኃ በአዳም ላይ ፈሰሰ፡ ታላቅ ክርስቲያንም ሊያደርገው አጠመቀው ወደ መቃብሩ የተረጨ የመለኮቱም ደም ለአዲስ ቁርባን ምሥጢር ሥርዓት ሆነ፡፡ የካህኑ በድን በጭፍራ ጦር ጐኑን ተወጋ ከጐኑም በፈሰሰው ውኃ የቀድሞ ጊዜ በድኖችን አጠመቃቸው የምእመናን በድኖችም ከመቃብሮቻቸው ወጥተው ሰቃዮችን ዘለፋአቸው፡፡ የካህኑ በድን በመለኮቱ ደም በድኖች አንድ አደረጋቸው የምእመናን በድኖች በቅድስናው ምሥጢር ተቀደሱ፡ የካህኑ በድን በመስቀል ጥላ በድኖችን ባረካቸው የምእመናንም በድኖች የጸጋ ማኅተም ተቀብለው ወደ ቅድስት ሀገር ገቡ፡፡

፲ በቀራንዮ የምሥጢር ሥርዓት በኢየሱስ ክርስቶስ ተደረገ እርሱ ቁርባን መስቀሉም መሠዊያ እርሱ ካህን ሥጋውም የሕይወት እንጀራ ሆነ እርሱ በግ ደሙም ወይን እርሱ በድን መለኮቱም ሕያው እርሱ የተገረፈ በመለኮቱ የማይዳሰስ ነው በመቃብር ለነበሩት ከሥጋው በድን በፈሰሰ ውኃና ደም ሕይወትን ሰጣቸው፡ በሲኦል ለነበሩትም በነፍሱ ነፃነትን ሰበከላቸው በጦር የወጉአት ክብርት ሥጋው ግን አልተነፈሰችም፡በበፍታ ሲገንዙአትም አልተንቀሳቀሰችም፡ ከነፍሱ ባሕርይ የተለየች ሆናለችና ነፍሱ ከሥጋው ጋር ወደመቃብር እንዳልገባች እንዲሁ ሥጋው ወደ ሲኦል አልወረደችም ከነፍሱም ጋር ሥጋ ወደ ሲኦል ወርዳለች ካልህም እኔም እንጂ ወደ መቃብርም ያለ ነፍስ ገባች እልሀለሁ፡፡ በአንዱ በድን በአንዱም የሕይወት መንፈስ ሆኖ በሁለት ሥፍራ ይታይ ዘንድ ለሥጋ ሁለትነት ይቻለዋልን፡፡

፲፩ ዝንጉ ሆይ ክርስቶስ አንዱ የሚሞት አንዱም የማይሞት ሁለት ሥጋ እንደሌለው እመን፡፡ ጳውሎስም በአዳም ሥጋ ነፍስ ወደሲኦል ወረደ አለ፡፡ ሰነፍ ሆይ በሥጋው ነፍስ እንጂ በሥጋው እንዳላለ ዕወቅ፡፡ በሥጋውም ነፍስም ማለት በአዳም ሥጋ ውስጥ በነበረች ነፍስ ማለት ነው የአዳም ሥጋ ግን

ብሂል በነፍስ እንተ ነበረት ኀበ ሥጋ አዳም፡፡ወሥጋ አዳምሰ ውእቱ ሥጋ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘነሥአ እምወለተ አዳም፡፡እስመ ብዙኃን እለ ስሕቱ በእንተ ቃል ዘጽሑፍ ውስተ መጽሐፈ ኪዳን ዘይቤ ወእንዘ ይወርድ በሥጋ ጌዥ ወእምሰሎ በከመ ያለምድ ውኂጠ፡፡ወሶበ ርእየ በላዕሌሁ ኃይለ መለኮቱ ጸርኀ መልአከ ሞት ወይቤ አይ ውእቱ ዝንቱ ዘእምሥልጣንየ ሥጋ ለቢሶ ዘሞአኒ፡ አይ ውእቱ ዘምድረ ለብሰ ውእቱሰ ሰማያዊ ውእቱ፡፡

ከአዳም ሴት ልጅ የነሣው የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ ነው በኪዳን መጽሐፍ በሥጋም ሲወርድ መዋጥን እንዳስለመደ አስመስሉ ሸንገለው በእርሱም ላይ የመለኮቱን ኃይል ባየ ጊዜ የሞት መልአክ ጮኸ ከሥልጣኔ ያልሆነ ሥጋንም ለብሶ ድል የነሣኝ ይህ ማን ነው አለ፡ ምድራዊውን የለበሰ እርሱ ግን ሰማያዊ የሆነ ማን ነው ተብሎ ስለተጻፈው ቃል የሳቱ ብዙዎች ናቸውና፡፡

፲፯ ዘንተ ተረጕሙ ዕንቡዛነ ልብ በእንተ ርደቱ ውስተ ሲኦል በሥጋ፡፡ አኮ ከመዝ ፍካሬሁሰ እስመ ዘቀዲሙ ይቤ በእንተ መለኮቱ አነ ወአብ አሐዱ ንሕነ፡፡ ካዕበሙ ይቤ በእንተ ትስብእቱ አባ አኀ ልፋ እምኔየ ለዛቲ ሰዓት፡፡ ናሁኬ ርደተ ቃል እምዕበየ መለኮት ኀበ ትሕትና ትስብእት፡፡ ደገመ ወይቤ ሰብሐኒ አባ በሰብሐቲከ ዘሀሎ ምስሌከ እምቅድመ ይትፈጠር ዓለም፡፡ ወካዕበሙ ይቤ በከመ አብ ሕያው አነኒ ሕያው በእንተ አብ ዘንተ ዘይቤ እንዘ ያዔሪ ርእሶ ምስለ አቡሁ በእንተ ዕበየ መለኮቱ፡፡ወበቃለ ትሕትና ዘፍና ትስብእት ይቤ አምላኪየ አምላኪየ ነጽረኒ ወለምንት ኀደገኒ፡፡ወሶበ ሰምዐ ዘንተ መልአከ ሞት አምሰሎ ከመ ዘያለምድ ውሒጠ፡፡ምንት ውእቱ ዘለመደ ውሒጠ ዘእንበለ ዳእሙ ነፍሰ ጻድቃን እለ አወፈዮሙ ለሲኦል፡፡

፲፯ ልባቸው የጠፋ ይህን በሥጋ ወደ ሲኦል ስለመውረድ ተረጐሙት ትርጉሙ ግን እንዲህ አይደለም፡ እርሱ ስለ መለኮት አስቀድሞ እኔና አብ አንድ ነን ብሎ የተናገረ ነውና፡፡ ዳግመኛም ስለ ሰውነቱ አባት ሆይ ይህችን ሰዓት ከእኔ አርቃት አለ፡፡ የቃል ከመለኮት ክብር ሰው ወደ መሆን ትሕትና መውረድ እነሆ ደግምም አባት ሆይ ዓለም ሳይፈጠር አስቀድሞ ከአንተ ጋር ባለ ክብርህ አክብረኝ አለ ሁለተኛም አብ ሕያው እንደሆነ እኔም የአብ ልጅ ስለሆንሁ ሕያው ነኝ አለ፡፡ ይህንን የተናገረው ስለ መለኮቱ ክብር ራሱን ከአባቱ ጋር ሲያስተካክል ነው ሰው በመሆን አንፃርም በትሕትና ቃል አምላኬ አምላኬ እየኝ ስለምንስ ተውኸኝ አለ፡፡ የሞት መልአክም ይህንን ሰምቶ መዋጥን እንዳስለመ ደው መሰለው፡፡ ለሲኦል የሰጣቸውን የጻድቃንን ነፍሳት እንጂ መዋጥ የለመደው ምንድር ነው፡

፲፰ ወሶበ ርእዮ ለእግዚእ ኢየሱስ ቍሱለ በመቅሠፍተ ጥብጣቤ ወጽዑረ በቅንዋተ መስቀል አምሰሎ ከመ ያለምድ ውሒጠ ፡፡ወሶበ ይቤ አባ አኅልፋ እምኔየ ለዛቲ ሰዓት ረስዐ ቃለ ዘይቤ አነ ወአብ ፩ ንሕነ፡፡ወበዝ ጌዥ ወእምሰሎ ከመ ዘያለምድ ውሒጠ፡፡ ወሶበ ሰምዐ እንዘ ይብል አምላኪየ አምላኪየ ነጽረኒ ወለምንት ኀደገኒ ረስዐ ቃለ ዘይቤ ወበከመ አብ ሕያው አነሂ ሕያው በእንተ አብ ወበዝ ጌዥ ወእምሰሎ በከመ ያለምድ ውሒጠ፡፡ወሶበ ርእየ ኀሳር በዲበ ዕፀ መስቀል ረስዐ መንክራቲሁ ዘገብረ በላዕለ ድውያን ወበዝኒ ጌዥ ወእምሰሎ በከመ ያለምድ ውሒጠ፡፡

፲፰ ጌታ ኢየሱስን በጅራፍ ገረፋት ቆስሎ በመስቀሉም ችንካሮች ተጨንቆ ባየው ጊዜ መዋጥን እንደለመደው መሰለው አባት ሆይ ይህች ሰዓት ከእኔ አርቃት ባለ ጊዜ እኔና አብ አንድ ነን ያለውን ቃል ዘነጋው በዚህም መዋጥን እንደለመደው መስሎት በደለው፡ አምላኬ አምላኬ እየኝ ስለምንስ ተውኸኝ ሲል አብ ሕያው እንደሆነ እኔም የአብ ልጅ ስለሆንሁ ሕያው ነኝ ያለውን ቃል ረሳ፡፡ በዚህም መዋጥን እንደለመደው መስሎት በድፍረት ቀረበው፡፡ በዕፀ መስቀል ላይ ተጕሳቁሎ ባየው ጊዜ በበሽተኞች ላይ ያደረጋቸውን ድንቆቹን ዘነጋ በዚህም መዋጥን እንደለመደው መስሎት በድፍረት ቀረበው፡፡

፲፱ ወሶበ ርእየ ተወርዶ ዕበየ መለኮት ኀበ ትሕትና ሥጋ ወበዝ ጌዥ ወእምሰሎ በከመ ያለ ምድ ውሒጠ፡፡ዘለመደ ውሒጠ ነፍሳተ አብተወ አፉሁ ከመ የሐፕ ነፍሶ ለጻድቅ ወበእብትያ ክናፍሪሁ ወፅአ ኢሕጸ እሳት እም ጕንጸ መለኮት

፲፱ የመለኮትን ክብር ወደ ሥጋ ትሕትና መወረድ ባየ ጊዜ በዚህም መዋጥን እንደለመደው መስሎት ሳተው፡፡ ነፍሳትን መዋጥ የለመደ የጻድቁን ነፍስ ይውጥ ዘንድ አፉን ከፈተ ከንፈሮቹንም በማላቀቅ ከመለኮት

ወቦአ ውስተ ጕርጔሁ ለዘያለምድ ውሒጠ፡፡ ወእምዝ ጸርኀ መልአከ ሞት ወይቤ አይ ውእቱ ዝንቱ ዘእምሥልጣንየ ሥጋ ለቢሶ ዘሞዐኒ አይ ውእቱ ዝንቱ ዘምድረ ለብሰ፡፡ ናሁኬ መዋዒ ተሞዐ ወነዐዊ ተንዕወ ወአሰ ጋሪ ተሠግረ፡እስመ ውእቱ ኮነ ዘይትሜጦ ነፍሳቲሆሙ ለጻድቃን እምነ ሥጋሆሙ፡፡

፲፭ ወአልቦ ዘአሕመመቶ አሐቲ ነፍስ እምእላንቱ ዘእንበለ ነፍሰ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘውስቴታ ኃይለ መለኮት፡፡ወበ እንተዝ ጸርኀ መልአከ ሞት ወይቤ ውእቱሰ ሰማያዊ ውእ ቱ፡፡ወለነቢያትኒ ቀደምት ይትሜጦ ነፍሳቲ ሆሙ ወአብድንቶሙሰ ይትኀደግ ለተዝካረ ዝሆር፡፡ወለእግዚእነኒ መሠጦ ነፍሶ እምሥጋ ሁ ከመ ይደያ ውስተ ዓጸደ ደይን፡፡ወበቈላተ ደይን አድወዮ በኃይለ መለኮቱ፡፡ ወበርበረ ነፍሳተ ጻድቃን እለ ሀለዉ ህየ ወአውፅኦሙ እምህየ ወአብኦሙ ውስተ ገነት ፍና ሰርክ በዕለተ ዓርብ በሳብዕ ዓም ወከማሁ ቦአ፡፡ ውስ ተ ገነት ፍና ሰርክ ዘዓርብ ፋሲካ፡፡

፲፮ ወበእንተ ፀአቱ እምገነት ትብል ቅድስት ኦሪት ወአንሶሰወ እግዚአብሔር ውስ ተ ገነት ፍና ሰርክ፡፡ወሰምዑ አዳም ወብእሲ ቱ እንዘ ያንሶሱ ውስተ ገነት ወተኀብኡ አዳ ም ወብእሲቱ ማእከለ ዕፀዊሃ ለገነት፡፡ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም አዳም አይቴ ሀለውከ፡፡ ወይቤ አዳም ቃለከ ሰማዕኩ እንዘ ታንሶሱ ውስተ ገነት ወፈራህኩ ወተኀባእኩ እስመ ዕራ ቅየ አነ፡፡ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም መኑ አይድዐከ ከመ ዕራቅከ አንተ ሶበ አኮ ዘበላዕከ ዘንተ ዕፀ ዘአነ ከላእኩከ፡፡ ወይቤ አዳም ብእ ሲትየ እንተ ወሀብከኒ ትንበር ምስሌየ ይእቲ ወሀበተኒ ወበላዕኩ፡ወይቤላ እግዚአብሔር ለብ እሲት ዘንተኑ ገበርኪ ወትቤ ሔዋን አርዌ ምድር አስፈጠተኒ ወይቤሎ እግዚአብሔር ለአርዌ ምድር ርጉምተ ኩኒ እምኵሉ አራዊተ ምድር በእን ገድዓኪ ሑሪ ወመሬተ ብልዒ ወኵሎ መዋዕ ለ ሕይወትኪ አስተጻርር ማእከሌኪ ወማእከለ ብእሲት ማእከለ ዘርእኪ ወማእከለ ዘርአ ውእቱ ለይዕቀብ ርእሰኪ ወአንቲኒ ዕቀቢ ሰኰናሁ፡፡ወአውፅኦሙ እግዚአብሔር ለአዳም ወለብእሲቱ እምገነት ተድላ፡፡ ዘፍ፫÷፰-፲፯

፲፯ ወበዝ እእመርነ ከመ ፍና ሰርክ ወፅአ አዳም እምገነት ወካዕበ ፍና ሰርክ ገብአ

ሰገባ የእሳት ሾተል ወጥቶ መሞጥ በሰመደው ጉሮሮ ገባ፡፡ ከዚህም በኋላ የሞት መልአክ ከሥልጣኔ ያልሆነ ሥጋን ለብሶ ድል የነሣኝ ይህ ማን ነው ምድራዊውን ሥጋ የለበሰ ይህ ማን ነው ብሎ ጮኸ፡፡ እነሆ አቸናፊው ተቸነፈ አዳኙም ታደነ አጥማጁም ተጠመደ የጻድቃንን ነፍሶቻቸውን ከሥጋቸው የሚቀበል እርሱ ነበርና፡፡

፲፭ የመለኮት ኃይል ከኢየሱስ ክርስቶስ ነፍስ በቀር ከእነዚያ መካከል የሠቀየችው አንዲት ነፍስ እንኳ የለችም፡፡ ስለዚህም የሞት መልአክ ይህ ግን ሰማያዊ ነው ብሎ ጮኸ የቀደሙ ነቢያትንም ነፍሶቻቸውን ይቀበላል በድኖቻቸው ግን ለመቃብር መታሰቢያ ይቀራል፡፡ የጌታችንንም ነፍሱን እንጦርጦስ ይጨምራት ዘንድ ነጠቀ በደይን ቀላዮችም በመለኮቱ ኃይል ሠቀየው በዚያም የነበሩትን የጻድቃንን ነፍሶች በረበረ፡፡ ከዚያም አውጥቶ በሠርክ ጊዜ ወደ ገነት አስገባቸው አዳም በሠርክ ጊዜ በዓርብ ቀን በሰባተኛው ዓመት እንደወጣ እንዲሁ በፋሲካ ዓርብ በሠርክ ጊዜ ወደ ገነት ገባ፡፡

፲፮ ከገነት ስለመውጣቱ የከበረች ኦሪት በሠርክ ጊዜም እግዚአብሐር በገነት ተመላለሰ፡ አዳምና ሚስቱም በገነት ሲመላለስ ሰምተው በገነት ዛፎች መካከል ተደበቁ፡ እግዚአብሔርም አዳምን አዳም ወዴት አለህ አለው አዳምም በገነት ስትመላለስ ድምፅህን ሰምቼ ፈራሁ ተሸሸግሁም ራቁቴን ነኝና አለ፡ እግዚአብሔርም አዳምን ራቁትህን እንደሆንህ ማን ነገረህ እኔ የከለከልሁህን ይህን እንጨት ስለበላህ አይደለምን አለው፡፡ አዳምም ከእኔ ጋር እንድትኖር የሰጠኸኝ ሚስቴ እርሷ ሰጥታኝ በላሁ አለ፡፡ እግዚአብሔርም ሴቲቱን ይህን አደረግሽን አላት ሔዋንም እባብ አሳተችኝ አለች እግዚአብሔርም እባብን ከምድር አራዊት ሁሉ መካከል የተረገምሽ ሁኚ በደረትሽ ሂጂ ትቢያም ተመገቢ በሕይወት ዘመንሽም ሁሉ በአንቺና በሴቲቱ በዘርሽና በዘሯ መካከል ጠላትነትን አደርጋለሁ እርሱ ራስሽን ይጠብቃል አንቺም ተረከዙን ትጠብቂያለሽ አላት፡፡ እግዚአብሔርም አዳምና ሔዋንን ከተድላ ገነት አስወጣቸው አለች፡፡ ዘፍ፫÷፰-፲፯

፲፯ በዚህም አዳም በሠርክ ጊዜ ከገነት እንደወጣ ዐወቅን ዳግመኛም በሠርክ ጊዜ

ውስተ ገነት፡፡እስመ በ፱ ሰዓት ይቤሎ እግ ዚእነ ለፈያታይ እመን ፈድፋደ ከመ የዖ ትሂሉ ምስሌየ ውስተ ገነት፡፡ ወበይእቲ ሰዓት ወፅአት መንፈሱ ለእግዚእ ኢየሱስ፡፡ ወለ ፈያታይስ በ፲ወ፩ ሰዓት ወፅአት መንፈሱ ሶበ ሰበርዎ ቀኖይጸ በከመ ጽሑፍ ውስተ ሲኦል ለመድኃኒነ ወአውፅአቶሙ ለነፍሰ አዳም ወለ ደቂቁ ወአብ አቶሙ ውስተ ገነት ጊዜ ፲ወ፩ ምስለ ነፍሰ ፈያታይ ዘየማን ዘወሀቦ ኪዳነ በዲበ ዕፀ መስቀል ተርኀወት አንቀጸ ምሕረቱ ለእግዚአብሔር ወበጠለ ኲናተ እሳት እምእደ ሱራፌል ወሰይፈ እሳትኒ እምእደ ኪሩቤል፡፡ ተርኅወ አንቀጸ ገነት ወቦኡ መራዕይ ውስተ መርዔቶሙ፡፡

፲፰ እንፈርዓጹ ነቢያት ሶበ ርእዩ ዕፀወ መዐዛ ዘዘዚአሁ አርአያሁ ወዘዘዚአሁ ኅብሩ ጽጌሁ ወዘዘዚአሁ አስካለ ፍሬሁ፡፡ በማ የ ገነትሂ ንጹሕ ከመ ሐሲብ ወጥዑም ፈድ ፋደ እምጸቃውዐ መዐር፡፡ ርእዩ እንዘ ይው ውጥ አሐዱ በዲበ ካልኡ ወእንዘ ይውሕዝ ፩ ወጥ እምለፌ ወ፩ እምለፌ፡፡ወርእዩ ወሐይዝተ ብርሃን ወሥነ ዘያጽደለድል፡፡ወርእዩ አፍላገ ትፍሥሕት ወሐሤት እንዘ ያንቀሐብሐ በኃይ ል ማእከለ ዕፀዊሃ ለገነት፡፡ጸግቡ እንበለ ይብ ልዑ ወረወዩ እንብለ ይስትዩ፡፡ሰከሩ እምርእየ ስብሐቲሁ ለእግዚአብሔር ወአኮ እምሰሪበ ሜስ፡፡ሰከሩ እምፍሥሓ እምወይን፡፡ሰከሩ በለ ብዎ ወጥበብ ወአኮ በአንኩልሎ ወበዕንባዜ፡፡

፲፱ ወቦ እለ ይብሉ ከመ ኢነበሩ አዳም ወነቢያት ውስተ ሲኦል፡፡እፎኬ ይብልዎሙ ለነቢያት ኢነበሩ ውስተ ሲኦል፡፡በእንተ ምን ትኬ ይቤ ዳዊት እስመ ኢተኃድጋ ውስተ ሲኦል ነፍስየ፣ ወኢትሁቦ ለጻድቅከ ይርአይ ሙስና፡፡ አእምሩኬ ከመ ኢይቤ ኢታውርዳ ውስተ ሲኦል ለነፍስየ፡፡ አላ ይቤ እስመ ኢተ ኃድጋ ውስተ ሲኦል ለነፍስየ፡፡እስመ በተእምና ነበበ ዘንተ ነቢይ አእሚሮ በመንፈሰ ትንቢት ከመ ይወርድ እግዚእነ ውስተ ሲኦል ከመ ያግዕዝ ነፍሳተ ነቢያት እለ ሀየ ሀለዉ፡፡ ወበእንተዝ ይቤ ኢተኃድጋ ውስተ ሲኦል ለነፍስየ ምስለ ነፍሳተ እለ ያርብሕ እለ ተአስሩ ሀየ ወምስለ ነፍሳተ አሕዛብ እለ ጌገያ በአምልኮ ጣዖት፡፡ ወበእንተዝ ተፈሥሐ ነቢይ እንዘ ይሴፎ ፀአተ እምሲኦል ምስ ለ ነፍሳተ ነቢያት ወነገረ ከመ ኢይትኃደግ ውስተ ሲኦል ምስለ ነፍሳተ ኃጥአን፡፡ መዝ፲፭+፲

ወደ ገነት ተመለሰ በዘጠኝ ሰዓት ጌታችን ቀማኛ ውን ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት እንደምትሆን አብዝተህ እመን ብሎታልና በዚያችም ሰዓት የጌታ ኢየሱስ ነፍስ ወጣች። የቀማኛው ነፍስ ግን በዮሐንስ ወንጌል እንደተጻፈ ጭኖን በሰበሩት ጊዜ በአሥራ አንደኛው ሰዓት ነፍሱ ወጣች በዘጠኝ ሰዓት የመድኃኒታችን ነፍስ ወደ ሲኦል ወርዳ የአዳምንና የልጆቹን ነፍስ አወጣቻቸው በአሥራ አንድ ሰዓትም በዕፀ መስቀል ላይ ሳለ ቃልኪዳን ከሰጠው በቀኝ ከተሰቀለው ሽፍታ ነፍስ ጋር ወደገነት አስገ ባቻቸው የእግዚአብሔር የምሕረቱ ደጃፍ ተከፈተችች የእሳት ጦርም ከሱራፌል እጅ የእሳት ሰይፍም ከኪሩቤል እጅ ጠፋ የገነት ደጃፍ ተከፈተ በጎችም ወደ መንጋቸው ተመለሱ። ሉቃ፳፫+፵፫ ዮሐ፲፱+፴፩

፲፰ መልካቸው የተለያየ የአበቦቻቸውም ቀለም የተለያየ ሽታቸው የተለያየ የፍሬአቸውም ዘለላ የተለያየ የሆኑ መዓዛ ያላቸው ዛፎችን ባዩ ጊዜ በደስታ ዘለሉ የገነትም ውኃ እንደወተት ንጹህ ከማር ወለላም ይልቅ እጅግ የጣፈጠ ነው አንዱ በሌላው ላይ ሲጨመር አንዱ ከዚህ አንዱም ከዚያ ሲፈስ አዩ። የብርሃን ጉርፎችን የሚያበራም ጸዳልን አዩ፡ የደስታና የሐሤት ወንዞችም በገነት ዛፎች መካከል በኃይል ሲንሸሹ አዩ። ሳይበሉ ጠገቡ ሳይጠጡም ረኩ ጠላ በመጠጣት ያይደለ የእግዚአብሔርን ክብር ከማየት የተነሣ ሰከሩ። በወይን ያይደለ በደስታ ሰከሩ በማስተዋልና በጥበብ ሰከሩ እእምሮን በመሳት ልብንም በማጣት አይደለም።

፲፱ አዳምና ነቢያት በሲኦል እንዳልኖሩ የሚናገሩ አሉ ነቢያትን እንደምን በሲኦል አልኖሩም ይሉአቸዋል፡ ዳዊት ነፍሴን በሲኦል አትተዋትምና ጻድቅህም መበስበስን ያይ ዘንድ አትሰጠውም ያለው ስለምንድር ነው ነፍሴን በሲኦል አትተዋትምና አለ እንጂ ነፍሴን ወደ ሲኦል አታውርዳት አላለም። ነቢዩ ጌታችን በዚያ ያሉትን የነቢያት ነፍሳት አርነት ሲያወጣ ወደ ሲኦል እንደሚወርድ በትንቢት መንፈስ ዐውቆ ይህንን በመታመን ተናግሯልና። ስለዚህም ነፍሴን በዚያ ከታሠሩ ከአርበኞች ጣዖትም በማምለክ ከበደሉ ከአሕዛብ ነፍሳት ጋር በሲኦል አትተዋትም አለ። ስለዚህም ነቢዩ ከነቢያት ነፍሶች ጋር ከሲኦል መውጣትን ተስፋ አድርጎ ደስ ተሰኘ ከኃጥአን ነፍሶች ጋር በሲኦል እንደማይቀር ተናገረ። መዝ፲፭+፲

፹ ጳውሎስኒ ይቤ ወለኢየሱስ ክርስቶስ ሰቀልዎ በሥጋሁ ምስለ ፍትወት ወኃጢአት ምንትኬ ውእቱ ዝንቱ ቃለ ሐዋርያ በኑ ፍትወት በኀበ እግዚእ ኢየሱስ ወቦኑ ኃጢአት በኀበ ክርስቶስ፡፡ ፈክር ሊተ ኦ አቡየ ጳውሎስ ዘንተ ምሥጢረ ቃልከ፡፡ወእመ አኮሰ ባርክ ላዕሌየ ከመ ይርድአኒ መንፈስ ጸጋ ዘላዕሌከ ፡፡ ወብሂሎቱሰ ወለኢየሱስ ክርስቶስ ሰቀልዎ በሥጋሁ ምስለ ፍትወት ወኃጢአት፡፡ ምንት ውእቱ ፍትወት ዘእንበለ በሊዐ ዕፀ ዕልወት እንተ ገብርዎ አዳም ወሔዋን በፈቲወ ከዊነ አምላክ፡፡ወምንት ካዕበ ኃጢአት ዘእንበለ ኃጣውአ ደቂቆሙ እንተ ገብርዋ እም ፀአተ ገነት እስከ ስቅለተ ክርስቶስ፡፡ወበእንተዝ ጸረ ፍትወተ አዳም ወኃጣውአ ደቂቁ ወዐርገ ዲበ ዕፀ መስቀል:: ገላ፭+፳፬

፹ ጳውሎስም ኢየሱስ ክርስቶስንም ከመሻትና ከኃጢአት ጋር በሥጋው ሰቀሉት አለ:: ይህ የሐዋርያው ቃል ምድር ነው በጌታ ኢየሱስ መሻት አለን በክርስቶስ ዘንድ ኃጢአት አለን:: ጳውሎስ አባቴ ሆይ ይህን የቃልህን ምሥጢር ተርጉምልኝ አልያም በአንተ ላይ ያደረ የጸጋ መንፈስ ይረዳኝ ዘንድ ባርከኝ፡ ኢየሱስ ክርስቶስንም ከመሻትና ከኃጢአት ጋር በሥጋው ሰቀሉት ማለቱስ አዳ ምና ሔዋን አምላክ ለመሆን በመሻት ካደረጉት የመተላለፍን ዛፍ ፍሬ ከመብላት በቀር መሻት ምንድር ነው ኃጢአትስ ሁለተኛ ከገነት ከመ ውጣት ጀምሮ እስከ ክርስቶስ መስቀል ድረስ ያደረጉአቸው የልጆቻቸው ኃጢአት ካልሆነች በቀር ምንድር ናት ስለዚህም ነገር የአዳምን መሻት የልጆቹንም ኃጢአት ተሸክሞ ወደ ዕፀ መስቀል ወጣ:: ገላ፭+፳፬

፹፩ በከመ ያዕቆብ ገብረ ክልዔተ አምእስተ መሐስእ ውስተ መታክፍቲሁ ወለ ብሰ ልብሶ ለዔሳው ዘቦ ላዕሌሁ ጼና መዐዛ፡፡ ወአምእስተ መሐስእሰ ዘወደየ ውስተ መትከ ፍቱ በከመ ትኬነወት እሙ ከመ ይትመሰሎ ለዔሳው ሶበ ይገስሶ አቡሁ፡፡ ወከማሁ እግዚእነሂ ወደየ ኃጣውአ ዓለም ውስተ መትከፍቱ ወዐርገ ዲበ ዕፀ መስቀል ወአውዓያ በሕማማተ ሥጋሁ እሜሃ ውዕየ ሦከ ኀጢአተ ዘበቈለ ውስተ ሥጋ አዳም እመ ረገሞ እግዚአ ብሔር እንዘ ይብል ሦከ ወአሜከላ ይብቊልከ ፡፡በከመ አልቦቱ ጸጕረ ለያዕቆብ አልቦቱ ኃጢአት ለኢየሱስ ክርስቶስ፡፡ወበከመ ወደየ ያዕቆብ አምእስተ መሐስእ ዲበ መትከፍቱ ወከማሁ ጸረ ወልደ እግዚአብሔር ኃጣውአ ዓለም እንተ ኢኮነት እንቲአሁ፡፡ወበከመ ለብ ሰ ያዕቆብ ልብሰ ዔሳው ዘቦ ጼና መዐዛ ከማሁ ለብሰ እግዚእነ መዐዛ ጽድቆሙ ለቅዱሳን በዘያዜክሮ ለእግዚአብሔር አፈወ መዐዛ ነቢ ያት በዘያስተሠሪ ኃጣውኢሆሙ፡፡ ዘፍ፳፯+፲፮

፹፩ ያዕቆብ የሁለት ጠቦቶች ለምድ በትከሻዎቹ አድርጎ የዱር መዓዛ ያለበትን የዔሳውን ልብስ እንደለበሰ:: በትከሻው ጫል ያደረገው የጠቦቶች ለምድ አባቱ በዳሰ ሰው ጊዜ ዔሳውን እንዲመስለው እናቱ እንደ ተጠበበች እንዲሁ ጌታችንም የዓለምን ኃጢአት በትከሻው ተሸክሞ ወደ ዕፀ መስቀል ወጣ የሥ ጋውም መከራዎች አቃጠላት ያን ጊዜ እግዚ አብሔር እሾህና አሜከላ ይብቀልብህ ብሎ በረገመው ጊዜ በአዳም ሥጋ የበቀለ የኃጢአት እሾህ ተቃጠለ:: ያዕቆብ ጠጉር እንዳልነበረው ኢየሱስ ክርስቶስ ኃጢአት የለበትም:: ያዕቆብ የጠቦቶች ለምድ በትከሻው እንደተሸከመ እንዲሁ የእግዚአብሔር ልጅ የእርሱ ያልሆነችይቱን የዓለምን ኃጢአት ተሸከመ:: ያዕቆብ የዱር መዓዛ ያለውን የዔሳውን ልብስ እንደለበሰ እን ዲሁ ጌታችንም ኃጠአታቸውን ይቅር በሚ ልበት ገንዘብ የነቢያትን ባለመዓዛ ሽቱ ለአብ ያስብ ዘንድ የቅዱሳንን የጽድቃቸውን መዓዛ ለበሰ:: ዘፍ፳፯+፲፮

፹፪ በከመ አቅረበ ያዕቆብ ለአቡሁ መብልዐ ዘከመ ይፈቅድ ወከማሁ አቅረበ ኢየሱስ ክርስቶስ መሥዋዕተ ርእሱ ለወላዲሁ ቊርባነ ውኩፈ ሠናይ፡፡በከመ ይቤሎ አቡሁ ለያዕቆብኩና እግዚአ ለእጉከ ወከማሁ ክርስቶስ ኮኖሙ ርእሰ ለሐዋርያት፡፡ ወበከመ ወረደ ያዕቆብ ምድረ ሶርያ በብሕታዌ ከመ ይንግእ ምእልደ ላባ እኁሁ እሙ ወበፀአቱሰ ኮነ ክልዔ ተዓይነ ወከማሁ ወረደ እግዚእነ ውስተ ሲኦል

፹፪ ያዕቆብ ለአባቱ እንደሚወደው ምግብ እንዳቀረበ እንዲሁ ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን መሥዋዕት አድርጎ የሠመረ ቊርባንና ያማረ መዓዛን ለወላጁ አቀረበ፡ ያዕቆብን አባቱ ለወንድምህ ጌታው ሁነው ብሎ እንደመረቀው እንዲሁ ክርስቶስም ለሐዋርያት ራስ ሆናቸው ያዕቆብ የእናቱን ወንድም የላባን ሴት ልጆች ሊያጭ ብቻውን ሆኖ ወደ ሶርያ ምድር እንደ ወረደ ሲመለስም የሁለት ክፍል ሠራዊት እን ደሆነ እንዲሁ ጌታችን የእናቱ ወገኖች

ባሕቲቱ ከመ የሐውጾሙ ለአበው ዘውእቶሙ ነገደ ሕዝባ ለእሙ ወበፀአቱሰ ኮነ ክልዔ ተዓይነ፡፡አሐዱ ኀብረ እምአዳም እስከ ሙሴ እለ ነበሩ በተግሣጸ አበው ዘእንበለ ታስተርኢ ኦሪት ሙሴ፡አሐዱ ኀብረ እምኦሪተ ሙሴ እስከ ስቅለተ ክርስቶስ እለ ነበሩ በሥርዓተ አይሁድ እንዘ ይትቀነዩ ለትእዛዘ ኦሪት እንተ ተጽሕፈት በጽላተ ሰማይ፡፡ለምንትኬ ወረዱ ውስተ ሲኦል አበው ቀደምት እምአዳም እስከ ሙሴ፡፡እስመ ረገሞ እግዚአብሔር ለአዳም እንዘ ይብል እስመ ሰማዕከ ቃለ ብእሲትከ ወበላዕከ እምነ ዕፅ ዘአነ ከላእኩከ ርግምተ ትኩን ምድር በተግባርከ ሦክ ወአሜከላ ይብቁ ልከ፡፡ተረግመት ምድር በኃጣውኢሁ ለአዳም እስመ እምኔሃ ተወልደ፡፡ዝሰ ይትሜሰል በመርገመ ይሁዳ ዘዐርገ ላዕለ እሙ፡፡ እስመ ይቤ በመዝሙር ወትዘከር ኃጢአተ አቡሁ በቅድመ እግዚአብሔር ወኢይደመሰስ ጌጋያ ለእሙ፡፡

፹፫ ኢተሰዕረ መርገማ ለምድር ዘኮነ በእንተ ኃጢአተ አዳም ዘእንበለ በክዕወተ ደመ እምላክ፡፡ዘተወልደ እምወለተ አዳም በዘ አሕመማ ጥዕየት ወበዘረገማ ግዕዘት፡፡ለምንትኬ ወረዱ ውስተ ሲኦል ነቢያተ እግዚአብሔር እለ ተቀንዩ ለሕገ ኦሪት እምአመ ሙሴ ዘሰቀሎ ለአርዌ ምድር በገዳም እስከ አመ ክርስቶስ ዘተሰቅለ ዲበ ዕፀ መስቀል፡፡እስመ ይቤ ሙሴ በመጽሐፈ ሕግ ርጉመ ለይኩን ኵሉ ብእሲ ዘኢይቀውም ይግበር ቃለ ዘውስተ ዝ ሕግ ወይብሉ ሕዝብ አሜን ወአሜን፡፡

፹፬ ወበእንተዝ አልቦ ዘክህለ ጸዲቀ በሕገ ኦሪት እስመ ኢፈጸሙ ገቢሮቶ፡፡ ወበእንተዝ ይቤ ጳውሎስ እስመ ዘግኖ መጽሐፍ ለኵሉ ውስተ ኃጢአት፡፡ለእለ በኃጢአተ አዳም ተኰነኑ ወእውዓየ ሦከ ኃጣውኢሆሙ ወአሜከላ እከየ ምግባሮሙ በሕማማተ ሥጋሁ፡፡ ወለእለኒ ሰአኑ ጸዲቀ በሕገ ኦሪተ ሙሴ እስመ ኢፈጸሙ:ወተዐደወ ትእዛዘ ዘለሊሁ ተመጠወ እስመ አዘዘ እግዚአብሔር ከመ ኢይንሥኡ ደቂቀ እስራኤል አዋልደ አሕዛብ ወአዋልዲሆሙኒ ኢየሀቡ ለደቂቀ ነኪራን ሕዝብ ከመ ኢያትልዋሆሙ ድኅረ አማልክተ አበዊሆን፡፡ወበዝ ኃጢአት ስሀተ ሰሎሞን ወልደ ዳዊት ወነሥአ እምነ ኩሉ አዋልደ ነገሥተ አሕዛብ እስከ አትለዋሁ ድኅረ አማልክተ አበዊሆን።ወለሙሴሰ ኢተረክበ በላዕሌሁ

የሆኑትን አባቶች ይጉብኛቸው ዘንድ ብቻውን ወደ ሲኦል ወረደ፡ ሲመለስም ሁለት ክፍል ሠራዊት ሆነ አንዱ ከአዳም እስከ ሙሴ የሙሴ ኦሪት ሳትሰጥ በአባቶች ተግሣጽ የኖሩትን ያጠቃልላል፡ አንዱም በሰማይ ጽላት ለተጻፈች ለኦሪት ትእዛዝ እየተገዙ ከሙሴ ኦሪት መሰጠት እስከ ክርስቶስ መሰቀል ድረስ በአይሁድ ሥርዓት የኖሩትን ያጠቃልላል። ከአዳም እስከ ሙሴ የነበሩ የቀደሙ አባቶች ለምን ወደ ሲኦል ወረዱ እግዚአብሐር አዳም የሚስትህን ቃል ሰምተህ እኔ ከከለከልሁህ ዛፍ በልተሀልና ከሥራህ የተነሣ ምድር የተረገመች ትሁን እሾህና አሜከላም ይብቀልብህ ብሎ ረግሞታልና ነው። ከእርሷ ተወልዷልና በአዳም ኃጢአት ምክንያት ምድር ተረገመች። ይህስ በእናቱ ላይ የደረሰውን የይሁዳን ርግማን ይመስላል፡ ነቢይ በመዝሙር የአባቱ ኃጢአት በእግዚአብሐር ፊት ትታሰብ የእናቱም በደል አይፋቅ አለ።

፹፫ ያለእምላክ ደም መፍሰስ በአዳም ኃጢአት ምክንያት የመጣ የምድር ርግማን አልተሻረም ከአዳም ሴት ልጅ የተወለደ እርሱ ከፈረደባት መከራ ዳነች ከረገማት ርግማን ነፃ ወጣች ዳግመኛም እባብን በምድረ በዳ ከሰቀለው ከሙሴ ጊዜ ጀምሮ በዕፀመስቀል ላይ እስከተሰቀለው እስከ ክርስቶስ ጊዜ ድረስ ለኦሪት ሕግ የተገዙ የእግዚአብሐር ነቢያት ስለምን ወደ ሲኦል ወረዱ፡ ሙሴ በሕግ መጽሐፍ በዚህ ሕግ ውስጥ የተጻፈውን ቃል ይፈጽም ዘንድ የማይጸና ሰው ሁሉ የተረገመ ይሁን ብሏልና ሕዝቡም አሜን፡ አሜን ብለዋልና።

፹፬ ስለዚህም ሕጉን መሥራትን ስላልፈጸሙ በኦሪት ሕግ መጽደቅ የተቻለው የለም። ጳውሎስም ስለዚህ ነገር መጽሐፍ ሁሉን ወደ ኃጢአት ጨምሮታልና አለ። በአዳም ኃጢአት የተፈረደባቸውን ማድረጓን ስላልፈጸሙ በሙሴ ኦሪት ሕግ መጽደቅ ለተሳናቸውም የኃጢ አታቸውን እሾህ የሥራቸውንም ክፋት አሜከላ በሥጋው መከራዎች አቃጠለ።ሙሴም ኢትዮጵያዊቷን ሴት አገባ እርሱ ራሱ የተቀበለ ውን ትእዛዝ ተላለፈ የእስራኤል ልጆች የአሕዛ ብን ሴት ልጆች እንዳያገቡ ከአባቶቻቸው ጣዖታት ኋላ እንዳያስከትሉአቸው የአሕዛብን ሴት ልጆች እንዳያገቡ ሴቶች ልጆቻቸውንም ለተለዩ ሕዝብ ልጆች እንዳሰጡ ታዘዋልና። በዚህም ኃጢአት የዳዊት ልጅ ሰሎሞን ተሳሳተ ከአባቶቻቸው ጣዖታት ኋላ እስኪያስከትሉት ድረስ ከአሕዛብ ነገሥታት ሴቶች ልጆች ሁሉ አገባ ሙሴ ግን ኢትዮጵያዊቷን ሴት ከማግባት በቀር ጣዖታትን

እምልኮ ጣዖት ዘእንበለ ነጊአ ብእሲት ኢትዮጵያዊት ወበእንተዝ ኢኮነት ፍጽምተ ኃጢአቱ ከመ ኃጢአተ ሰሎሞን፡፡ ዘነ፲፱+፩ ፩ነገ ፲፩+፬

፳፩ ወአሮንሂ ሊቀ ካህናት ገብረ ስብከ ዘላህም ወይቤ ናሁ አማልክቲከ እስራኤል፡፡ናሁኬ ለአሮን ወለሰሎሞን ጽንዓት ኃጢአቶሙ እምኃጢአተ ሙሴ በከመ ይቤ ዮሐንስ ሐዋርያ እስመ ቦ አበሳ ዘለሞት ወኢኮነ በእንቲአሃ ዘእብል ከመ ይስአሉ እስመ ኲሉ አበሳ ኃጢአት ይእቲ፡፡ወባሕቱ ቦ ጌጋይ ዘለሞት፡፡ ነአምር ከመ ኲሉ ዘተወልደ እም እግዚአብሔር ኢይኤብስ አላ ዘተወልደ እምነ እግዚ አብሔር የዐቅብ ርእሶ ወእኩይኒ ኢይስ ኅጦ፡፡ናሁኬ ዜነወ ወንጌላዊ ከመ ቦ አበሳ ዘኢኮነ ዘለሞት ወአዘዘ በእንቲአሁ ከመ ይጸልዩ፡፡ወእምድኅረዝ ይቤ ወቦ አበሳ ዘለ ሞት ወአኮ በእንቲአሃ ዘእብል፡፡ ናሁኬ መሀረ ኢጸልዮ በእንተ አበሳ ዘለሞት፡፡ምንት ሙሴኒ ብእሲተ ኢትዮጵያዊተ ነሥአ ውእቱ አበሳ ዘለሞት ዘእንበለ አምልኮ ጣዖት፡፡ወበእንተዝ ይቤ በተፍጻሜተ መልእክቱ ተዐቀቡ እምነ አማልክት፡፡

፳፪ ወበእንተዝ ትቤ ቅድስት ኦሪት ርጉመ ለይኩን ብእሲ ዘይገብር ግልፎ ወስብኮ ዘርኩስ በኀበ እግዚአብሔር ፤ ወዳዊትኒ አበሰ በብእሲተ ኦርዮ ወዲበ ገኒ ወሰኪ አበሳ እንተ ተዐቢ ወፈነዎ ምስለ መጽሐፈ መልእክት እንተ ታቀ ትሎ ኀበ ኢዮአብ መልአከ ኃይሉ ወሞተ በኲናተ ፀር፡፡ወበዝ ተምዐ እግዚአብሔር ዝቤርታ፡፡ዐቢየ መዓተ ላዕለ ዳዊት በአፈ ነቢይ እንዘ ይብል አንተሰ ገበርከኣ ለዝንቱ ነገርኣ በኀቡእ፡፡ወአንሰ እገብርኣ በቅድመኣ ዝንቱኣ ፀሐይ ወበቅድመኣ ዝንቱኣ ሕዝብኣ፡፡ወይቤ ዳዊት አበስኩ ለእግዚአብሔር፡፡ወገሠጾ እግዚአብሔር ለዳዊት ወአኀዘና ህየተ ሞተ ኦርዮ ኬጥያዊ በሞተ ወልዱ ዘይልህቅ እምሰሎሞን እንተ ወለደት ሎቱ ቤርሳቤሕ፡፡ወካዕበሰ ገሠጾ እግዚአብሔር በግዕሌተ አቤሴሎም ወልዱ ዘሰደዶ እምጽርኃ መንግሥቱ ወተከለ ደብተራሁ በዲበ ናሕስ ወቦአ ኀበ ዕሥሩ አንስትያ አቡሁ፡፡ወእምዝ ሜጠ እግዚአብሔር ለዳዊት ውስተ ቤተ መንግሥቱ እምድኅረ ሞተ አቤሴ ሎም ወልዱ፡፡ ወአልቦ ዘይትረከብ እምነቢያት ፩ሂ ዘአልቦ ላዕሌሁ ምክንያተ ኃጣውእ፡፡ወበእንተዝ ተሠጥሙ ኲሎሙ ውስተ መርገመ ኦሪት፡፡ እስመ ትቤ ርጉመ ለይኩን ዘኢይፌጽም ገቢሮቶ ዘጽሑፍ ውስተ ዝንቱ መጽሐፈ ሕግ፡፡ ፪ሳሙ ፲፩+፩ ፳፩ ፲፭+፲፯

ማምለክ አልተገኘበትም ስለዚህም ኃጢአቱ እንደ ሰሎሞን ኃጢአት የጸናች ሆና አልተገኘችም፡፡ ዘነ፲፱+፩ ፩ነገ ፲፩+፬

፳፩ ሊቀካህናቱ አሮንም የጥጃ ምስል ሠርቶ እስራኤል ሆይ እነሆ አምላኮችህ አለ፡፡ እነሆ የአሮንና የሰሎሞን ኃጢአት ከሙሴ ኃጢአት ይልቅ የጸናች ሆኖች ሐዋርያው ዮሐንስ እንደተናገረው ለሞት የሚያደርስ በደል አለ፡ ስለርሷ የምናገረው እንዲለምኑ አይደለም በደል ሁሉ ኃጢአት ናትና ዳሩ ግን ለሞት የሚያደረስ በደል አለ ከእግዚአብሔር የተወለደ ራሱን ይጠብቃል እንጂ ከእግዚአብሔር የተወለደ ሁሉ እንደማይበድል እናውቃለን ክፉ ውንም ነገር አያስተውልም እነሆ ወንጌላዊ ለሞት የሚያደርስ አበሳ እንዳለ ተናገረ ስለ ርሱም ይጸልዩ ዘንድ አዘዘ፡፡ ከዚህም በኋላ ለሞት የሚያደረስ በደል አለ ስለርሷ የምናገር አይደለም አለ፡፡ እነሆ ለሞት ስለሚያደርስ በደል አለመጸለይን አስተማረ ጣዖትን ከማምለክ በቀር ለሞት የሚያደረስ በደል ምንድር ነው ስለዚህም በመልእክቱ መጨረሻ ከአማልክት ተጠበቁ አለ፡፡ ፩ ዮሐ፭+፲፮-፲፰

፳፪ ስለዚህም ነገር የከበረች ኦሪት በእግዚአብሔር ዘንድ ርኩስ የሆነውን ጣዖትና ምስል የሚሠራ ሰው የተረገመ ይሁን አለች፡፡ ዳዊትም በኦሪዮ ሚስት በደለ በዚህም ላይ የም ትበልጠዋን በደል ጨመረ፡ የምታስገድ ለውን ደብዳቤ አሲዞ ወደ ጦሩ አለቃ ወደ ኢዮአብ ላከው በጠላት ጦርም ተወግቶ ሞተ በዚህም እግዚአብሔር በነቢይ አንደበት ይህን ነገር አንተ በሥውር ሠርተኸዋል እኔ ግን በዚህ ፀሐይ ፊት በዚህም ሕዝብ ፊት አደርገዋለሁ ብሎ በዳዊት ላይ ታላቅ ቁጣ ተቆጣ፡፡ ዳዊትም እግዚአብሔርን በድያለሁ አለ እግዚአብሔርም ዳዊትን ገሠጸው ስለ ኬጥያዊው ስለኦርዮም ሞት ብድራት ከሰሎሞን በሚበልጥ ቤርሳቤሕ በወለደችለት ልጁ ሞት አሳዘነው፡፡ ዳግመኛም ከመንግሥቱ አዳራሽ አስወጥቶ ባሳደደው ድን ኳኑንም በሰገነት ላይ ሠርቶ ወደ አሥሩ የአ ባቱ ዕቁባቶች በገባ በልጁ በአቤሴሎም በደ ል ገሠጸው፡፡ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ልጁ አቤሴሎም ከሞተ በኋላ ዳዊትን ወደ ቤተ መንግሥቱ መለሰው የኃጢአትን ምክንያት በርሱ ላይ የሌለበት ከነቢያት አንድ እንኳ አይገኝም ስለዚህም ሁላቸው በኦሪት ርግማን ውስጥ ሰጠሙ በዚህ የሕግ መጽሐፍ ውስጥ የተጻፈውን ማድረጉን የማይፈጽም የተረገመ ይሁን ትላለችና፡፡ ፪ሳሙ ፲፩+፩ ፳፩ ፲፭+፲፯

፳፫ ለእለ ሀለው ውስተ ሲኦል ጸረ ኃጣ
ውኢሆሙ ዲበ መትከፍቱ በከመ ይቤ ዮሐ ንስ
መጥምቅ ነዋ በግዑ ለእግዚአብሔር ዘይጸውር
ኃጣውአ ዓለም፡፡ኢሳይያስኒ ይቤ ውእቱ ነሥ
እ ደዌነ ወጾረ ሕማመነ፡፡ጳውሎስኒ ይቤ ዘከ
መዝኬ ይደልወነ ሊቀ ካህናት ዘይክል ሐሚ
መ ሕማመነ፡፡ወበዘአሕመምዎ ክህለ ረዲአ
ቶሙ ለሕሙማን። ወካዕበ ይቤ ጳውሎስ ወበ
ከመ ጽኑሕ ለሰብእ መዊት ወእምድኅሬሁ
ደይን፡፡ወከማሁ ክርስቶስ ምዕረ ሦዐ ርእሶ
ከመ ይኅድግ ኃጢአቶሙ ለብዙኃን፡፡

፳፬ ስማዕ ኦ አብድ ዘከመ ይቤ ፈል
ፈለ ጥበብ ጳውሎስ፡፡ወበከመ ጽሑፍ ለሰብእ
ምዕረ መዊተ እቅደመ ዘንተ በእንተ ፍልጠተ
ነፍስ እምሥጋ፡፡እትለወ ወይቤ ወድኅሬሁ
ደይን፡፡ናሁኬ አመረከ ርደተ ነፍሳተ አበው
ውስተ ሲኦል፡፡ወእምዝ አትለወ በእንተ ፀአ
ቶሙ እምሲኦል ወይቤ ወከማሁ ክርስቶስኒ
ምዕረ ሦዐ ርእሶ ከመ ይኅድግ ኃጢአቶሙ
ለብዙኃን፡፡ወበዝኒ አየቀ ከመ ተኀድገ ኃጣው
ኢሆሙ ለአበው ቀደምት በሕማማተ ኢየሱስ
ክርስቶስ እስመ እምቅድመ ይፍጥሮ አፍቀሮ
እግዚአብሔር ለእጓለ እመሕያው፡፡ወተከለ ገነተ
ለማኅደሩ ወሤመ ፀሐየ ውስተ ጠፈረ ሰማይ
ከመ ያብርህ ሎቱ፡፡ወአስተባረየ ወርኀ ወከዋ
ክብተ በኑኃ ለያልይ በዘይትፌሣሕ በሰርጐ
ሰማያት ሶበ ያንቀዐዱ፡፡ በከመ ያርእይዎ
ለሕፃን ሰርጐ ዘይዔድሞ ለአዕይንቲሁ፡፡

፴ ወአመ ፈጠሮሂ ኢኀደጎ በጠባይዒሁ ከመ
ጠባይዐ እንስሳ ወአዕዋፍ አላ ነፍሐ ውስተ ገጹ
መንፈሰ ሕይወት ወረሰዮ ልብወ በኀልዮ ወነባቤ
በሞገሰ ቃል፡፡ ወአልቦ ዘተረከበ ዜና ውስተ ገጸ
መጽሐፍ ዘከመ ነፍሐ እግዚአብሔር ውስተ
ገጸሙ መንፈሰ ሕይወት ኢዲበ መላእክተ
ቅዳሴ ወኢዲበ መላእክተ ገጽ እስመ ተፈጥሩ
በንባበ አፉሁ ሶበ ይቤ በመዝሙር ሰብሕዎ
ለእግዚአብሔር እምሰማያት፣ ይሴብሕዎ
በአርያም ፣ይሴብሕዎ ፀሐይ ወወርኅ፣
ይሴብሕዎ ኲሉ ኃይሉ፣ ይሴብሕዎ ከዋክብት
ወብርሃን፣ ይሴብሕዎ ሰማያት ፣ወማይኒ
ዘመልዕልተ ሰማያት ይሴብሑ ለስመ
እግዚአብሔር፣ እስመ ውእቱ ይቤ ወኮኑ፡፡ ወው
እቱ አዘዘ ወተፈጥሩ፣ ወአቀሞሙ ለዓለም
ዓለም፣ ትእዛዘ ወሀቦሙ ወኢኀለፉ፡፡ ወካዕበመ
ይቤ ዘይሬስዮሙ ለመላእክቲሁ መንፈሰ፣
ወለእለ ይትለአክዎ

፳፫ መጥምቁ ዮሐንስ እነሆ የዓለምን
ኃጢአት የሚሸከም የእግዚአብሔር በግ እንዳለ
በሲኦል ለነበሩት ኃጢአታቸውን በት ከሻው
ተሸከመ። ኢሳይያስም እርሱ ደዌአችን ተቀበለ
መከራችንንም ተሸከመ አለ። ጳውሎስም
ሕመማችንን መታመም የሚችል እንዲህ ያለ
ሊቀ ካህናት በመከራ ያስፈልገናል መከራ ባጸ
ኑበትም ግዝዙብ ያሉትን ሊረዳቸው ታቻለው
አለ። ሁለተኛም ጳውሎስ መሞት ከርሱም በኋላ
የፈርድ ቦታ ለሰው የተጠበቀ እንደሆነ እንዲሁ
ክርስቶስ የብዙዎች ኃጢአታቸውን ይቅር ሊል
ራሱን አንድ ጊዜ ሠዋ አለ። ኢሳ፶፫+፮ ዮሐ፩+፳፱
ዕብ፮+፳፯

፳፬ አንተ ሰነፍ የጥበብ ምንጭ
ጳውሎስ የተናገረውን ሰማ ሞት ለሰው ፈጽሞ
የተጠበቀ እንደሆነ አለ ይህን ነፍስ ከሥጋ
መለየት አስቀደመ አስከትሉም ከእርሱም በኋላ
ደይን አለ እነሆ የአባቶችን ነፍሶች ወደ ሲኦል
መውረድ አመለከተህ። ከዚየም አያይዞ ከሲኦል
ስለ መወጣታቸው እንዲሁ ክርስቶስም የብዙዎ
ችን ኃጢአት ይቅር ይል ዘንድ ራሱን አንድ
ጊዜ ሠዋ አለ። በዚህም ሳይፈጥረው አስቀድሞ
እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ወድዶታልና
በኢየሱስ ክርስቶስ መከራዎች የቀደሙ አባቶች
ኃጢአት ይቅር እንደተባለ አስታወቀ። ለማ
ደሪያው ገነትን ተከለ ያበራለትም ዘንድ በሰማይ
ጠፈር ፀሐይን ሾመለት ለሕፃን ለዓይናቹ የሚያ
ምረውን ጌጥ እንደሚያሳዩት ወደላይ አቅንቶ
ባየ ጊዜ በሰማያት ጌጥ ደስ ይለኝ ዘንድ በሌሊት
ርዝማኔ ጨረቃንና ከዋክብትን አፈራረቀለት።

፴ በፈጠረውም ጊዜ እንደ እንስሳና
አዕዋፍ ባሕርይ ባሕርዩን አልተወውም በፊቱ
ላይ የሕይወትን እስትንፋስ እፍ አለበት በማሰብ
የሚያስተውልና ሞገስ ባለውም ቃል የሚናገር
አደረገው እግዚአብሔር በምስጋና መላእክትም
ላይ በመላእክተ ገጽም ላይ በፊታቸው የሕይ
ወትን እስትንፋስ እፍ እንዳለባቸው በመጽሐፍ
ክፍል ተጽፎ የተገኘ ዜና የለም ነቢይ በመ
ዝሙር እግዚአብሔርን በሰማያት አመስግኑ
በአርያም ያመሰግኑታል መላእክቱም ሁላቸው
ያመሰግኑታል ሠራዊቱ ሁሉ ያመሰግኑታል ፀሐ
ይና ጨረቃ ያመሰግኑታል ከዋክብትና ብርሃን
ያመሰግኑታል ሰማያት ያመሰግኑታል ከጠፈር
በላይ ያለ ውኃም የእግዚአብሔርን ስም ያመ
ሰግናል እርሱ ተናገሯልና ሆኑ እርሱም አዝ
ዟልና ተፈጠሩ ለዘላለምም አጸናቸው ትእዛዝን
ሰጣቸው ትእዛዙንም አልተላለፉም እንዳለ
ይሁኑ ይፈጠሩ ባለ ጊዜ በአንደበቱ ንግግር ተፈ
ጥረዋልና ዳግመኛም መላእክቱን መንፈስ የሚ

ነደ እሳት፡፡ መዝ፻፫+፫፤፻፭፰+፯

፴፩ ወበእንተ አዳምሰ ትብል ቅድስት ኦሪት ወገብሮ ግዚአብሔር ለእጓለ እመሕያው እምነ መሬተ ምድር ወነፍሐ ውስቴ ገጹ መንፈሰ ሕይወት፡፡ወኮነ እጓለ እመሕያው በመንፈሰ ሕይወት ወተከለ እግዚአብሔር አምላክ ውስተ ኤዶም ገነተ ቅድመ መንገለ ጽባሕ ወሤሞ ሆየ ለእጓለ እመሕያው ዘገብረ ፡፡እግዚአ ብሔርሰ ፈጠሮ ሕያወ ለአዳም ወውእቱ አጥረየ ሞተ በዐማፃሁ፡፡እግዚአብሔርሰ ሤሞ ንጉሠ ዲበ ኩሉ ፍጡራን በከመ ትቤ ቅድስት ኦሪት፡፡ወአምጽኦሙ ኀበ አዳም ከመ ይርአይ ወምንተ ይሰምዮሙ፡፡ወሰመዮሙ አዳም ለለነፍሰ ሕይወት ውእቱ ይከውን ስሞሙ ፡፡ዳዊትኒ ይቤ ወሤምኮ ዲበ ኩሉ ግብረ እደዊከ፡፡ወኩሎ አግረርከ ሎቱ ታሕተ እገሪ ሁ፡፡አባግዐኒ ወኩሎ አልህምተ፡፡ወዓዲ እንስሳ ዘገዳም፡፡አዕዋፈ ሰማይኒ ወዓሣተ ባሕር ወዘኒ የሐውር ውስተ ፍኖተ ባሕር፡፡ ዘፍ፪+፯-፱ ፤፲፱ መዝ፰+፫

፴፪ ወበእንተዝ ይቤ ዳዊት ሰብእሰ እንዘ ክቡር ውእቱ ኢያእመረ::ዝሰ ይተረጐም ኢያእ መረ አዳም ዕበየ ዘላዕሌሁ እንዘ ሀሎ ውስተ ገነተ ተድላ ወእንዘ ይትኤዘዙ ሎቱ ኩሉ ፍጥ ረት፡፡ሰምዐ ምክረ ጸላዒሁ ወበልዐ እምዕፀ ዕልወት በፈቲወ ከዊነ አምላክ፡፡ ወእምዝ አት ለወ ወይቤ ወኮነ ከመ እንስሳ ዘአልቦ ልብ ወተመሰሎሙ፡፡ምንት ውእቱ ተመስሎ እንስሳ ዘእንበለ ተከሥቶ ዕርቃኑ ማእከለ ዕፀዊሃ ለገነት ሶበ ነፍጸ አጽፈ ብርሃን ዘላዕሌሁ ኀደጎ አጽፈ ብርሃን ሶበ ተዐደወ ትእዛዘ እግዚአ ብሔር ወኢኃደጎ ልቡናሁ ዘመንፈሰ ሕይወት፡፡ኀፈረ በእንተ ተከሥቶ ዕርቃኑ ወገብሩ ሎሙ መዋርዕተ እምቈጽለ በለስ ውእ ቱኒ ወብእሲቱኒ:: መዝ፵፰+፲፪

፴፫ ወእምድኅረዝ ይቤ ቃለ መዝሙር ወሰሊሃ ፍኖቶሙ ዕቅፍቶሙ::ምንት ውእቱ ዕቅፍቶሙ ለአዳም ወለሔዋን ዘእንበለ ፍኖተ ኃጢአት እንተ ገብርዋ በአፀደ መቅደሱ ለእግ ዚአብሔር፡፡ተዐቅፈት ሔዋ በቃለ ከይሲ ወተ ዐቅፈ አዳም በቃለ ሔዋ ብእሲቱ ወእምዝ ወጽኡ እምገነተ ተድላ:: ወእምድኅረ ወጽኡ እምገነት ተሠይሙ ዐቀብተ እምኪሩቤል ወሱ ራ ፌል ከመ ይዕቀቡ አናቅጺሃ ለገነት በኲናተ እሳት ዘገብለብል ከመ ኢይትመየጡ አዳም ወሔ ዋን ኀበ ማኅደሪሆሙ:: ዘፍ፫+፳፬

ያደርጋቸው የሚያገለግሉትንም እሳት አለ:: መዝ፻፫+፫፤፻፭፰+፯

፴፩ ስለ አዳም ግን የከበረች ኦሪት እግዚአብሔርም የሰውን ልጅ ከምድር አፈር አበጀው በፊቱም ላይ የሕይወትን እስትንፋስ እፍ አለበት አለች:: የሰው ልጅ በሕይወት እስትንፋስ ተፈጠረ እግዚአብሔር አምላክም በፀ ሐይ መውጫ በኩል በኤዶም ገነትን ተከለ በዚህያም ያበጀውን የሰውን ልጅ አኖረው፡ እግዚ አብሔር አዳምን ሕያው አድርጎ ፈጠረው እርሱ ግን በዐመፃው ሞትን ገዛ::እግዚአብሔ ርስ በፍጡራን ሁሉ ላይ ሾመው የከበረች ኦሪት በምን ስም እንደሚጠራቸው ያይ ዘንድ ወደ አዳም አመጣቸው አዳምም የሕይወት ነፍስ ላላቸው ሁሉ በስማቸው እንደጠራቸው ስማ ቸው ያው ሆነ እንዳለች፡ ዳዊትም በእጆችህ ሥራ ሁሉ ላይ ሾምኸው ሁሉንም ከእግሮቹ በታች አስገዛህለት በጎችንና ላሞችን ሁሉ ከእን ግደገናም የዱር እንስሳትንና የሰማይ ወፎችን የባሕር ዓሦችንና በባሕር ወስጥ በፍጡራን ሁሉ ላይ ንጉሥ አድርጎ ሾመው:: ዘፍ፪+፯-፱ ፤፲፱ መዝ፰+፫

፴፪ ስለዚህም ዳዊት ሰው ግን ክቡር ሲሆን አላወቀም አለ::ይህስ አዳም በተድላ ገነት ሳለ ፍጥረትም ሁሉ ሲታዘዙለት ሳለ በእርሱ ያለውን ክብር አላወቀም የጠላቱንም ምክር ሰምቶ አምላክነትን በመሻት ከመተላለፍ ዛፍ ፍሬ በላ ከዚህም አስከትሎ ልብ እንደሌላቸው እንደ እንስሳ ሆነ መሰላቸውም አለ:: በእርሱ ላይ የነበረ የብርሃን መጐናጸፊያ በተገፈፈ ጊዜ በገነት ዛፎች መካከል ራቁትነቱ ከመገለጡ በቀር እንስሳትን መምሰል ምንድር ነው የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በተላለፈ ጊዜ የብርሃን ግምጃ ተለየው የሕይወት መንፈስ ያለበት ልቡናው ግን አልተለየውም ዕርቃኑ በመገለጡ አፈረ እርሱም ሚስቱም ከበለስ ቅጠ ል ግልድም ለራሳቸው አደረጉ:: መዝ፵፰+፲፪

፴፫ ከዚህም በኋላ የመዝሙሩ ቃል ጐዳናቸው ራሷ እንቅፋታቸው ሆነች አለ በእግዚአብሔር በመቅደሱ አፀድ ከሠሩአት የኃጢአት መንገድ በቀር የአዳምና የሔዋን እንቅፋታቸው ምንድር ነው:: ሔዋን በእባብ ቃል ተሰናከለች አዳምም በሚስቱ በሔዋን ቃል ተሰናከለ ከዚህም በኋላ ከተድላ ገነት ወጡ፡ ከገነት ከወጡ በኋላ አዳምና ሔዋን ወደ ቀደመ ማደሪያቸው እንዳይመለሱ በመንበገበግ የእሳት ሰይፍ የገነትን ደጃፎች ይጠብቁ ዘንድ ኪሩ ቤልና ኪሩራፌል ወገን ጠባቂዎች ተሾሙ:: ዘፍ፫+፳፬

፴፬ በከመይቤሉ ኤርምያስ ወሕዝቅኤል አበው በልዑ ቆዐ ወደቂቆሙ ፀርሱ ስነኒ ሆሙ፤ዳውሎስኒ ይቤ እምአዳም እስከ ሙሴ ለእለኒ አበሱ ወለእለኒ ኢአበሱ ቀነዮሙ ሞት፡፡ወበእንተ ነቢያትኒ ይቤ ወእም እመ ሞት፡፡ወበእንተ ነቢያትኒ ይቤ ወእም እመ ሙሴ እስከ ክርስቶስ እለ ተጸምዱ ታሕተ ቅኔ ኦሪት እስመ ኢይጸድቅ ኲሉ ዘነፍስ በግ ቢረ ሕገገ ኦሪት፡በእንተ ምንትኑ እስመ መርገም ባቲ ለኢያጽድቆ ዘእንበለ ለዘፈጸመ ገቢሮታ፡፡ ሕዝ፲፰÷፪ ሮሜ፭÷፲፬

፴፭ ንትመየጥኬ እንከሰ ኀበ ቃለ መዝሙር ዘመትልወ ንቡቱ ለዘይቤ ከመ አባግዕ ሞት ይርእዮሙ በሲኦል፡፡ ናሁኬ አብጽሐ ቃለ መዝሙር ኀበ ህላዌሆሙ ለነፍሳተ አዳም ወደቂቁ ዘከመ ይርዕዮሙ ሞት ውስተ ሲኦል፡፡ወእምድኅረዝ ይቤ ወይቀንይዎሙ ራትዓን ዘእንዓን በጽባሕ፡እለ መኑ እሙንቱ ራትዓን ዘእን በለ ዓቀብተ ገሃነም እለ አልቦሙ አድልዎ ለገጽ ኢይምህኩ ንጉሠ በእንተ ዕበዩ ለእመ አበሰ ወኢያኄዕሩ ምስኪነ በእንተ ንዴቱ ለእመ ኢአበሰ፡፡ወዘይቤሰ ከመ አባግዕ ሞት ይርዕዮሙ በሲኦል ወይቀንይዎሙ ራትዓን በጽባሕ ይትረጐም ዘዮም ተውህቡ ኃጥአን ለፍትሐ ሞት ወበጽባሕ ትተልዎሙ መቅሠፍተ ደይን እምኀበ ዓጸውተ ሲኦል፡፡

፴፮ ወእምድኅረዝ ይቤ ነቢይ ወባሕቱ እግዚአብሔር ያድኅና ለነፍስየ እምእደ ሲኦል ሶበ ይነሥኡኒ፡፡ተናገረ ነቢይ ዘከመ ያድኅና እግዚአብሔር በሕማማተ ወልዱ ዋሕድ፡፡ ወበርደተ ወልድ ዋሕድ ውስተ ቄላተ ደይን ኮነ ጸአቶሙ ለነፍሳተ ጻድቃን፡፡ወበእንተዝ ይቤ ነቢይ አኮ በተንባል ወአኮ በመልአክ አላ ለሊሁ ይመጽእ ወያድኅኖሙ፡፡ መዝ፵፰÷፲፭

፴፯ ወካዕበመ ይቤ በመዝሙር እንግ እኩ አዕይንትየ መንገለ አድባር፡፡ እምአይቴ ይምጻእ ረድኤትየ፡፡አድባረ ይሰምዮሙ ለነቢያት ወኀሠሠ ረድኤተ እምኔሆሙ ወአልቦ ዘረከበ፡ ወእምዝ አእመረ በመንፈሰ ትንቢት ከመ አልቦ ረድኤት ዘእንበለ በክርስቶስ፡፡ ወበእንተዝ ይቤ ረድኤትየሰ እምኀበ እግዚአብሔር ዘገብረ ሰማየ ወምድረ ኢሳይያስኒ ዜነወ ዘከመ ይወርድ ውስተ ሲኦል ወይቤ ወሖርኩ ኀበ ብእሲት ነቢይት ወፀንሰት ወወለደት

፴፬ ኤርምያስና ሕዝቅኤል አባቶች ጥርጥ በሉ ልጆቻቸውም ጥርሶቻቸውን ጨረሱ እንዳለ የኃጢአታቸውን ስሕተት በልጆቻቸውም ላይ ተቆጠረ፡ ጳውሎስም ከአዳም እስከ ሙሴ ድረስ የበደሉትንም ያልበደሉትንም ሞት ገዛ ቸው አለ፡ስለ ነቢያትም ከሙሴ ጊዜ ጀምር እስከ ክርስቶስ ድረስ በኦሪት አገዛዝ ሥር የተጠመዱ የኦሪትን ሕግ በመሥራት ሥጋ ለባሽ ሁሉ አይጸድቅምና አለ፡፡ በምንድር ነው እርሷን ማድረግ ለፈጸመ ካልሆነ በቀር ላለመጽደቅ ርግማን አለባትና፡፡ ሕዝ፲፰÷፪ ሮሜ፭÷፲፬

፴፭ እንግዲህስ የትንቢቱ ተከታይ ወደ ሆነው እንደ በጎች ሞት በሲኦል ያሠማራቸዋል ወደሚለው የመዝሙር ቃል እንመለስ፡ እነሆ የመዝሙሩ ቃል ሞት በሲኦል እንዳ ሠማራቸው ወደ አዳምና ልጆቹ ነፍሶች አነዋወር አደረሰን ከዚህም በኋላ ቅኖች በነግህ ይገዙአቸዋል አለ፡፡ ፊት አይተው ከማያደሉ ከገሃነም በረኞች በቀር ቅኖች እነማን ናቸው ከበደለ ንጉሥን ስለ ክብሩ አይራሩለትም ካልበደለም ችግረኛውን ስለችግሩ አያስጨንቁትም ሞት እንደበጎች በሲኦል ያሠማራቸዋል፡፡ ቅኖች በነግህ ይገዙአቸዋል ያለው ግን በአሁኑ ጊዜ ለሞት ፍርድ በተሰጡ ኃጥአን ይተረጎማል በጠዋት የደይን መቅሠፍት ከሲኦል በረኞች ዘንድ ትከተላቸዋለች፡፡

፴፮ ከዚህም በኋላ ነቢዩ፡ ነገር ግን በወሰዱኝ ጊዜ እግዚአብሔር ነፍሴን ያድናታል አለ፡፡ ነቢዩ እግዚአብሔር በአንድያ ልጁ መከራዎች እንደሚያድነው ተናገረ፡ በአንድ ልጁም ወደ እንጦርጦስ መውረድ የጻድቃን ነፍሶች መውጣት ሆነ ስለዚህም ነቢዩ በአማላጅ አይደለም በመልእክተኛም አይደለም ራሱ ይመጣል ያድናቸውማል አለ፡፡ መዝ፵፰÷፲፭

፴፯ ዳግመኛም በመዝሙር ዓይኖቼን ወደ ተራሮች አነሣሁ ረዳቴ ከወዴት ይምጣ አለ፡፡ ነቢያትን ተራሮች አላቸው ከእነርሱም ርዳታን ፈለገ ያገኘው ግን የለም ከዚህ በኋላ በትንቢት መንፈስ በክርስቶስ ካልሆነ በቀር ርድታ እንደሌለ ዐወቀ ስለዚህም መረዳቴስ ሰማይና ምድርን ከፈጠረ ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው አለ፡፡ ኢሳይያስም ወደ ሲኦል እንደሚወርድ ወደ ሴት ነቢይት ዘንድ ሄድሁ፡፡ ፀነሰች ወንድ ልጅም ወለደች እግዚአብሔርም ስሙን ምርኮ ፈጣን ብዝበዛም ቸኩላ ብለህ ጥራው አለኝ ብሎ

ወልደ፡፡ወይቤለኒ እግዚአብሔር ስምዮ ስሞ
ፍጡነ ማኅርከ ወሩጽ ፄውው፡፡አይ ይእቲ ነቢ
ይት ዕንስት ዘወለደት ወልደ ዘእንበለ እግዝእ
ትነ ማርያም ዘወለደቶ ለመድኃኒነ፡፡ወአይኑ
ውእቱ ማህርካ ዘእንበለ ነፍሳተ አበው እለ
ማህረኮሙ እምውስተ ሲኦል፡፡ ወአይኑ ካዕበ
ጼዋ እለ ጼወወ መድኃኒነ ዘእንበለ ነፍሳተ
ነቢያት እለ አውጽኦሙ እም እፀደ ደይን፡፡

ተናገረ አለኝ በሉ ተናገረ፡፡ መድኃኒታችንን
ከወለደች ከእመቤታችን ከማርያም በቀር ይህቺ
የፀነሰች ወንድ ልጅ የወለደች ሴት ነቢይት
ማን ናት ከሲኦል ከማረካቸው ከአባቶች
ነፍሶችስ በቀር ምርኮ የቱ ነው ዳግመኛም
ከፍርድ ቦታ ካወጣቸው ከነቢያት ነፍሶች በቀር
መድኃኒታችን የማረከው ምርኮ ምንድር ነው፡፡

፴፰ ዳዊትኒ ይቤ እትፌሣሕ ወእት
ካፈል ምህርካ፡፡ከመ ዘሎቱ ይነግር ለወልደ
እግዚአብሔር እስመ እምሥርወ ዳዊት ተሠ
ገወ፡፡ወዘይቤሰ እትካፈል ምህርካ ነፍሳተ አበ
ው ውእቱ በከመ ንቤ ቀዳሚ፡፡ወእምዝ አት
ለወ ወይቤ ወእሳፈር አዕጻዳተ ቈላት፡፡ ዘንተ
ኒ ይብል በእንተ ቈላተ ደይን ከመ ዘቦ ርስተ
እስመ ፈቀደ ይትመሰሎሙ ለአበዊሁ እመን
ገለ እሙ፡፡ ተአንገደ ኀበ እለ ይነብሩ ውስተ
ቈላተ ደይን ወረደ ከመ ያውጽኦሙ ወአኮ
ከመ ይሣቀይ ምስሌሆሙ፡፡አርኀወ ሎሙ
መናስገተ ሲኦል ከመ ይፃኡ አዳም ወደቂቁ ወሙ
ሴ ምስለ ሕዘቢሁ፡፡ሠዐሩ ለመርገመ አሪት እንተ
አሥጠመቶሙ ውስተ ቀላየ ገሃነም፡፡አሪትሰ ቅድስ
ት ይእቲ ወትእዛዛኒ ቅዱስ ወባሕቱ ኮናሙ
ሕምዘ ኢፈጸሞታ፡፡ መዝሙር፶፱÷፮፤፻፰÷፩ ኢሳ፳÷፫

፴፰ ዳዊትም ደስ ይለኛል ምርኮም
እካፈላለሁ አለ፡፡ እንደራሱ አድርጎ
ለእግዚአብሔር ልጅ ተናገረ ከዳዊት ባሕርይ
ሰው ሆኗልና ምርኮ እካፈላለሁ ያለው በፊት
እንደተናገርን የአባቶች ነፍሶች ናቸው ከዚህም
አስከትሎ በቀላዮች አፀዶች እሰፍራለሁ፡፡ አለ
ይህንንም ርስት እንዳለው ሆኖ ስለ ፍርድ ቆላ
ተናገረ፡፡ከእናቱ ወገን አባቶቹን ሊመስላቸው
ወድዷልና በፍርድ ቆላ በሚኖሩት ዘንድ እንግዳ
ሆነ ያወጣቸው ዘንድ ወረደ ከእነርሱ ጋር
ሊሠቃይስ አይደለም አዳምና ልጆቹ ሙሴም
ከወገኖቹ ጋር ይወጡ ዘንድ የሲኦልን ቁልፎች
ከፈተላቸው በገሃነምም ጥልቅ ውስጥ
ያሰመጠቻቸውን የኦሪትን ርግማን ሻራት ኦሪትስ
የከበረች ናት ትእዛዟም የከበረ ነው ነገር ግን
እርሷን አለ መፈጸማቸው መርዝ ሆነባቸው፡፡
መዝሙር፶፱÷፮ ፤፻፰÷፩ ኢሳ፳÷፫

፴፱ ወሶበ ርእየ እግዚአብሔር ከመ አልቦ
ዘክህለ ፈጽሞታ ለትእዛዘ ኦሪት ወከመ ኲሉ
ተሠጥመ ውስተመርገማ ኀለየ ከመ አልቦ
ዘይክል ፈቲሐ ማእሰሪሃ ዘእንበለ ውእቱ ባሕ
ቲቱ ዘአንበረ ማእሰረ መርገም ውስቴታ፡፡
ወካዕበመ ሐለየ ከመ አልቦ ዘይክል አርኅዎታ
ለአንቀጸ ገነት ዘእንበለ ውእቱ ባሕቲቱ ዘለ
ሊሁ ዓፀወ፡፡ወበእንተዝ ተሰብአ እምወለተ
አዳም ከመ ይሥዐር መርገሞ ለአዳም ተወል
ደ እምወለተ አይሁድ ከመ ይሥዐር መርገማ
ለኦሪት፡፡ወአመ ሰሙን ተከስበ በከመ ሥር
ዓተ ዕብራውያን ከመ ይትዐወቅ በላዕ ሌሁ
ትእምርተ አብርሃም፡፡ዐርገ ውስተ በዓለ መጸ
ለቶሙ ከመ ያውፅኦሙ ለነቢያት እም ጽላ
ሎተ ሞት፡ገበረ ፍሥሐ ምስለ አርዳኢሁ ከመ
ይፈጽም ሥርዓተ ብሊተ ወከመ ያስተዳልዎ
ሙ ለመሀይምናን ለሐዳስ ፋሲካ፡፡ ወበምሴተ
ኀሙስ ጠብሐ በግዐ ፋሲካ ከመ ይፈጽም
ሕገ ዘተሠርዐ በምድረ ግብጽ አመ ፀአቶሙ
ለደቂቀ እስራኤል፡፡ወበሳኒታሁ ኮነ ለሊሁ
በግዐ ፋሲካ ወተጠብሐ በእደ ሰቃልያን፡፡ በልዐ

፴፱ እግዚአብሔርም የኦሪትን ትእዛዝ
ሊፈጽማት የተቻለው እንደሌለ ሁሉም
በርግማኗ ውስጥ እንደተዘፈቀ ባየ ጊዜ በውስጧ
የርግማን ማሠሪያ ካስቀመጠ ከእርሱ ብቻ በቀር
ማሠሪያዋን መፍታት የሚችል እንደሌለ አሰበ፡፡
ዳግመኛም እርሱ የዘጋትን ከእርሱ ብቻ በቀር
የገነትን ደጃፍ ሊከፍታት የሚችል እንደሌለ
አሰበ፡ ስለዚህም የአዳምን ርግማን ይሽር
ዘንድ ከአዳም ሴት ልጅ ሰው ሆነ የኦሪትን
ርግማን ይሽር ዘንድ ከአይሁድ ሴት ልጅ
ተወለደ በስምንተኛውም ቀን ለአብርሃም የተሰጠ
ምስክር በእርሱ ላይ ይታወቅ ዘንድ እንደ
ዕብራውያን ሥርዓት ተገረዘ፡፡ ነቢያትን ከሞት
ጥላ ሊያወጣቸው ወደ ቂጣ በዓላቸው ወጣ
ያረጀችውን ሥርዓት ሊፈጽም ምእመናንንም
ለአዲስ ፋሲካ ሊያዘጋጃቸው ከደቀ መዛሙርቱ
ጋር ፋሲካ አደረገ፡፡ በኀሙስ ምሽት የእስራኤል
ልጆች በወጡ ጊዜ በግብጽ ምድር
የተሠራለቸውን ሕግ ይፈጽም ዘንድ የፋሲካ
በግ አረደ፡፡ በማግሥቱም እርሱ ራሱ
የፋሲካ በግ ሆነ በሰቃዮችም እጅ ታረደ
በእርሾ ያልተለወሰውን የአይሁድ ቂጣ በላ፡፡

ናእተ አይሁድ ዘኢተሎሰ በብሉእ፡፡ ወእም
ድኅረ ድራር ወሀቦሙ ለአርዳኢሁ ኅበስተ ሥ
ጋሁ ናእተ ሐዲሰ ዘነሥአ እምባሕቲታ ድን
ግል ዘኢተሎሰት በብሉእ ብእሲ ዘውእቱ
ዘርአ ሙላድ፡፡ ዘፍ፲፮+፳፬ ማቴ፳፮+፳-፳፱
ገላ፩+፬

፶ ወበእንተዝ ይቤ ጳውሎስ ወአንተ
ሙሰ ተቀደሱ ለሐዲሰ ናእት፡፡ ለምንትኬ
ኢወሀበ ሥጋሁ ወደሞ ኢእምቅድመዝ ወኢእ
ምድኅረዝ አላ እመንተወ ምስለ በግዐ ፋሲካ
ዘኦሪት፡፡በደመ በግዕ ዘመሥዋዕተ ፋሲካ
ገብረ ላቲ መጽሐፈ ኅዳጋቲሃ ለምኩራብ፡
ወበቍርባነ ሥጋሁ ወደሙ ኅጺያ ለቤተክርሰ
ቲያን፡፡ወባሕቱ ገብረ ፍልጠተ ማእከለ መሥ
ዋዕተ ኦሪት ወማእከለ መሥዋዕተ ወንጌል
በኃጺበ እገሪሆሙ ለአርዳኢሁ እንዘ ይገብር
በአርአያ ጥምቀት እስመ ኢይደልዎ ለኢጥ
ሙቅ ነሢአ ቍርባን፡፡ዮሐንስ እመ አጥመቆ
አንበረ እዴሁ ዲበ ርእሱ፡፡ወእግዚእ ኢየሱስ
እመ ሐፀቦሙ ለአርዳኢሁ መዝመዘ እገሪሆ
ሙ በለንጽ ወአስተናጽሐ ርሰሐተ ሰኳንዊ
ሆሙ በእዴሁ ቅድስት፡፡ዮሐ፲፫+፭ ፩ቆሮ፭+፯

፶፩ ኀበ ዮሐንስ አስተርአየ ዕበየ ክሀ
ነት ወኀበ እግዚእ ኢየሱስኒ ትሕትና ተል
እኮ እሰመ ህላዌሃ ለርእሰ መልዕልተ ኵሉ
ወህላዌሆን ለእእጋር መትሕተ ኵሉ፡ሰምዐ
ኮነ አብ በፈለገ ዮርዳኖስ እንዘ ይብል ዝንቱ
ውእቱ ወልድየ ዘአፈቅር ወሎቱ ሰምዕዎ፡፡ዝ
ሰምዓ ጽድቅ አኮ በእንተ ዘአጥመቀ አላ በእ
ንተ ዘተጠምቀ ፡ተሠጠ ሰማይ ወወረደ መንፈሰ
ቅዱሰ በአምሳለ ርግብ ጸዓዳ ወነበረ ዲቤሁ
አኮ ኀበ ዮሐንሰ አላ ኀበ እግዚእ ኢየሱስ፡፡
እም እመ ኀፀበ እግረ አርዳኢሁ በ፶ወ፫ ዕለት
ወረደ መንፈስ ቅዱስ ከመ ዘእሳት አኮ ኀበ
ዘኀፀበ አላ ኀበ ዘተኀጽቡ፡፡ ማቴ፫+፲፯ ሐዋ፪+፬

፶፪ በከመ ኢተፀርዐ ሰብሐተ ህላዌሁ
ለወልድ በጽርኃ አርያም እምዕለተ ትስብእቱ
እስከ ዕለተ ዕርገቱ፡፡ወከማሁ ኢተጸርዐ ሰብ
ሐተ ህላዌሁ ለመንፈስቅዱስ በጽርኃ አርያ
ም እመ ርደቱ ውስተ ጽርኃ ጽዮን ላዕለ ሐዋ
ርያት፡፡ እምላክነስ በሀየ ሥሉስ ወበዝየ ኢፍ
ሉዋ፡፡በሀየ ምሉእ ወበዝየ እኩት በእፊ ፬
ወንጌላውያን፡፡ በሀየ ኃይል ዘኢያስተርኢ ወበ
ዝየ እሳት ዘኢይትለከፍ፡፡ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ

ከአራትም በኋላ የመዋለጃ ዘር በሚሆን በወንድ
እርሾ ካልተለወሰች ከብቻዋ ከድንግል የነሣውን
አዲስ ቂጣ የሥጋውን ኅብስት አድርጎ
ለደቀመዛሙርቱ ሰጣቸው፡፡ ዘፍ፲፮+፳፬
ማቴ፳፮+፳-፳፱ ገላ፩+፬

፶ ስለዚህም ነገር ጳውሎስ እናንተስ ለአዲስ
ቂጣ ተቀደሱ አለ ስለምን ሥጋና ደሙን ከዚህ
አስቀድሞ ከዚህም በኋላ አልሰጠም ከኦሪት
ፋሲካ በግ ጋር መንታ አደረገ እንጂ በፋሲካ
የመሥዋዕት በግ ደም የምኩራብን የፍቺዋን
ደብዳቤ ሰጣት ለቤተክርስቲያንም የሥጋውን
የደሙን ቁርባን አጨላት፡ ዳሩ ግን ያልተጠመቀ
ቁርባኑን ሊቀበል አይገባውምና በጥምቀት ምሳሌ
አድርጎ የደቀመዛሙርቱን እግር በማጠብ በኦሪት
መሥዋዕትና በወንጌል መሥዋዕት መካከል
ልዩነት አደረገ፡፡ ዮሐንስ ባጠመቀው ጊዜ እጁን
በራሱ ላይ አኖረ ጌታ ኢየሱስም ደቀ
መዛሙርቱን ባጠባቸው ጊዜ እግሮቻቸውን
በማበሻ ጨርቅ አሸ የተረከዛቸውንም እድፍ
በቅድስት እጁ አነፃ፡፡ ዮሐ፲፫+፭ ፩ቆሮ፭+፯

፶፩ በዮሐንስ ዘንድ የክህነት ክብር
ተገለጠ በጌታ ኢየሱስ ዘንድ ግን የማገል ገል
ትሕትህና ታየ፡ የራስ አኗኗሯ ከሁሉ በላይ
ነውና የእግሮችም አኗኗ ሯቸው ከሁሉ በታች
ነውና፡፡ አብ በዮር ዳኖስ ወንዝ የምወደው
ልጀ ይህ ነው እርሱን ስሙት ብሉ መስከረ ይህ
የጽድቅ ምስክርነት ስለተጠማቂው እንጂ ስለ
አጥማቂው አይደለም ሰማይ ተከፈተ መንፈስ
ቅዱስም በነጭ ርግብ አምሳል ወርዶ በራሱ
ላይ ተቀመጠ በዮሐንስ ላይ አይደለም በጌታ
ኢየሱስ ላይ እንጂ የደቀመዛሙርቱን እግር
ካጠበበት ቀን ጀምሮ በሀምሣ ሦስተኛ ቀን
መንፈስቅዱስ ወደ አጠበው ያይደለ ወደታጠቡት
በእሳት አምሳል ወረደ፡፡ ማቴ፫+፲፯ ሐዋ፪+፬

፶፪ ሰው ከሆነባት ቀን ጀምሮ እስከ
አረገበት ቀን ድረስ የወልድ የባሕርይ ምስጋና
በጽርሐ አርያም እንዳልተጓደለ እንዲሁ
የመንፈስቅዱስም የባሕርይ ምስጋና የባሕርይ
ምስጋና በጽርሐ ጽዮን በሐዋርያት ላይ በወረደ
ጊዜ አልተቋረጠም፡፡ አምላካችንስ በዚያ በሦስ
ትነት ያለ በዚህም ያልተለየ በዚያ ሙሉ
በዚህም ጎጸጽ የሌለበት በዚያ በአራት እንስሳ
እንደበት የተመሰገን በዚህም በአራቱ ወንጌ
ላውያን የተመሰገን በዚያ የማይታይ ኃይል
በዚህም የማይዳሰስ እሳት ነው፡፡ቅዱስ ቅዱስ

ሥሉስ አብ ወወልድ ወመንፈስቅዱስ፡፡ፀባ ዖት ፍጹም ምሉእ ሰማያተ ወምድረ አድባረ ወአውግረ ባሕረ ወአፍላገ ወኵሎ አጽናፈ ኀበ ዘኢያስተርኢ ወኀበ ያስተርኢ ቅድሳት ስብሐቲሁ፡፡

፺፫ ከመዝ ትትሜሃር ወከመዝ ትሜህር እምነ ወእምከሙ ቅድስት ቤተክርቲያን እንተ ይእቲ ንጽሕት ርግብ ክነፊሃ በብ ሩር ዘግቡር ወገበዋቲሃኒ በሐመልማለ ወርቅ እንተትጸውር ወንጌለ መለኮት ወትትመረጐዝ በዕፀመስቀል ወትብሎሙ ለእለ ይፀመድዋ ዝ ውእቱ አክሊ ለ ሃይማኖትየ ዘበአስማተ ሥላሴ ተጸፈረ፡፡ዝ ውእቱ ጌራ መድኃኒትየ ዘአወፈዩኒ ሐዋርያ ት፡፡ዝ ውእቱ አጽፈ ጥምቀትየ ዘአጥረይክዋ በፈለገ ዮርዳኖስ፡፡

፺፬ ወእምዝ ንትመየጥ ኀበ ዜና ነገር ዘከመ ቦአ ወልድ ዋሕድ ኀበ መርገመ ኦሪት እንዘ ኢኮነ ርጉመ በኢፈጽሞ ሕገጊሃ ከመ ነቢያት እለ ኃየሎሙ ሕግ ዘሥጋ ውእቱሰ ወኢተዐደወ ወኢምንተኒ እም ትእዛዘ ሙሴ በከመ ይቤሎ ለዘለምጽ ለሊሁ አንጽሐ ሑር አፍትን ርእሰከ ለካህን ወአብእ መባአከ በእ ንተ ዘንጻሕከ በከመ አዘዘ ሙሴ ከመ ይኩን ስምዐ ላዕሌሆሙ፡፡ወእልቦ እንከ ዘአግመራ ለዐቂበ ትእዛዘ ኦሪት ዘእንበለ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘንጹሕ እምኃጢአት ዘወሀበ ኦሪተ ለሙሴ በመለኮቱ ወተቀንየ ለትእዛዘ ኦሪት በትስ ብእቱ፡፡ወባሕቱ ቀርበ ውስተ ጕንደ መስቀል ከመ ይስዐር መርገማ እስመ ትቤ ቅድስት ኦሪት ወለእመቦ ዘአበሰ ለእመ በጽሐ ጌጋዩ ከመ ይኩንነ መዊተ ትሰቅልዎ ዲበ ዕፅ ወትቀትልዎ ወኢይቢት ሥጋሁ ዲበ ዕፅ አላ ቀቢረ ትቀብርዎ በይእቲ ዕለት እስመ ርጉም ውእቱ በኀበ እግዚአብሔር ዘሰቁል ዲበ ዕፅ፡፡ቦአ ውስተ መርገማ በተሰቅሎ ወአኮ በአ ብሶ፡፡ወበእንተዝ ተፈትሐ ኵሉ ማእሥረ መ ርገም፡፡ወበከመ ይቤ ጳውሎስ ተማየጠነ ዘኃ ጢአት ወኮነና ለይእቲ ኃጢአት በሥጋሁ፡፡
ዘዳ፳፩+፳፫ ማቴ፲+፬ ገላ፫+፲፫

፺፭ ክርስቶስ እመርገማ ለኦሪት፡፡ ወካዕበ ይቤ ዘኢየአምር ኃጢአተ ለብሰ ሥጋ በከመ ለብሰ ሥጋ ዘኃጢአት እም ወለ ቶሙ ለኃጥአን እንተ ይእቲ ንጽሕት በሥጋሃ ወቅድስት በነፍሳ ወኢለከፎ ኃጣውእ አቡሃ ለወልዳ ወከማሁ ቦአ ውስተ መርገመ ኦሪት ወኢበ

ቅዱስ ሦስት አብና ወልድ መንፈስቅዱስ አቸናፊ ፍጹም በሰማያትና በምድር በተራሮችና በኮረብቶች በባሕርና በወንዞች በዳርቻዎችም ሁሉ በማይታየውና በሚታየው ሁሉ ላይ በቅድ ስናው ምስጋናው መልቶ የሚኖር ነው::

፺፫ ክንፎቿ በብር ጉኖቿም በወ ርቅ ሐመልማል የተለበጡ የመለኮትን ወንጌል የምትሸከም በዕፀመስቀልም የምትመረኰዝ ንጽ ህት ርግብ የሆነች እናታችን የእናንተም እናታ ችሁ ቅድስት ቤተክርስቲያን እንዲህ ተማረች እንዲህም ታስተምራለች የሚያገለግሉአትንም በሥላሴ ስም የተጐነጐነ የሃይማኖቴ አክሊል ይህ ነው ሐዋርያት የሰጡኝ የድኅነቴ ዘውድ ይህ ነው ከዮርዳኖስ ወንዝ የገዛሁት የጥምቀቴ ግምጃ ይህ ነው ትላቸዋለች::

፺፬ እንግዲህስ አንድ ወልድ የሥጋ ሕግ እንዳቸነፋቸው እንደ ነቢያት ሕግጋቷን ባለመፈጸም የተረገመ ሳይሆን ወደ ኦሪት ርግማን እንደገባ ወደ ሚነገርበት ዜና ነገር እንመለስ እርሱ ግን ለምጽ የነበረበትን ሰው ከለምጹ ካነጻው በኋላ ሂድ ራስህን ለካህን አስመርምር ምስክርም ሊሆንባቸው ሙሴ እንዳዘዘው ስለመንጻትህ መባዕ አቅርብ እንዳለው ከሙሴ ትእዛዝ ምንም ምን አልተላለፈም:: እንግዲህ ከኃጢአት ንጹህ ከሆነ በመለኮቱም ለሙሴ ኦሪትን ከሰጠው በሰውነቱም ስለኦሪት ትእዛዝ ከታዘዘው ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር የኦሪትን ትእዛዝ ለመጠበቅ የቻላት የለም:: ዳሩ ግን ርግማኗን ይሽር ዘንድ ወደ መስቀል ግንድ ቀረበ:: የከበረች ኦሪት የበደለ ቢኖር በደሉም ሞት ይፈረድበት ዘንድ የሚያደርሰው ከሆነ በእንጨት ላይ ሰቅላችሁ ግደሉት በድኑ ግን በእንጨት ላይ አይደር በዚያች ቀን መቅበርን ቅበሩት እንጂ በዕንጨት ላይ የተሰቀለ በእግዚአብሔር ዘንድ የተረገመ ነውና ብላለችና:: በመበደል ያይደለ በመሰቀል ወደ ርግማኗ ገባ ስለዚህም ነገር የርግማኗ ማሠሪያ ሁሉ ተፈታ:: ጳውሎስም እንደተናገረ ክርስቶስ ከኦሪት ርግማን ዋጀን ዳግመኛም ኃጢአትን ማድረግን የማያውቅ ኃጢአት የሚስማማውን ሥጋ ለበሰ:: በዚያችም ኃጢአት በሥጋ ፈረደባት አለ::
ዘዳ፳፩+፳፫ ማቴ፲+፬ ገላ፫+፲፫

፺፭ በሥጋዋ የነጻች በነፍሷም የተቀደሰች ከሆነች ከኃጢአተኞች ሴት ልጅ ኃጢአት የሚስማማውን ሥጋ እንደለበሰ የአባቶ ቿም ኃጢአት ልጇን እንዳላገኘው እንዲሁ ወደ ኦሪት ርግማን ገባ ርግማኗ ግን አልደረሰበትም:: ዳሩ ግን ማሠሪያዎች ሁሉ ተፈቱ ሐዋርያት መድኅን ኦሪትና ነቢያትን ሊያፈርሳቸው አልመ

ጽሖ መርገማ ወባሕቱ ተፈትሐ ኲሉ ግዕሠ ሪሃ፡፡በከመ ይቤሉ ሐዋርያት እስመ እመጽአ መድኅን ይንሥኦሙ ለአሪት ወለነቢያት አላ ከመ ይፈጽሞሙ ወከመ ይፍታኅ ማእሰረ ዘው ስተ ጸገም ሕግ፡፡ቀደመ ፈቲን ማእሰሪሆሙ ለሙቁሐን እንዘ ሀሎ ዲበ ዕፀ መስቀል እስመ ኢይክሉ ሙቁሐን አንሶስዎ በእገሪሆሙ እን ዘ እሱራን እማንቱ፡፡

፺፯ ወእምድኅረ ፀአተ ነፍሱ ወረደ ውስተ ሲኦል ከመ ያውጽኦሙ እምዓጸደ ሙስ ና በከመ ይቤ ሐዋርያ፡፡ወሖረ ኀበ እለ ሙቁ ሕታ ትነብር ነፍሶሙ፡፡ ወሰበከ ሎሙ ለእለ ክህድዎ ቀዲሙ፡፡ወካዕበመ ይቤሉ ሐዋርያት በመጽሐፈ ቅዳሴ ዘእኩቴተ ቍርባን ሰፍሐ እደዊሁ ለሕማም ከመ ሕሙማነ ይፍታሕ ወማእሰረ ሰይጣን ይብትክ ወይኪድ ሲኦለ ቅዱሳነ ይምራሕ ሥርዓተ ይትክል ወትንሣ ኤሁ ያዑቅ፡፡አቅደሙ ብሂለ ሰፍሐ እደዊሁ ለሕማም በእንተ ሰፍሐተ እዴሁ ዲበ ዕፀ መስቀል ከመ ይፍታሕ በሕማሙ ሕማማቲ ሆሙ ለእለ ውስተ ደይን፡፡ወእምዝ አትለው ወይቤሉ ማእሰረ ሰይጣን ይብትክ ምንት ውእ ቱ ማእሰሪሁ ለሰይጣን ዘእንበለ ገቢረ ኃጢ አት ዘነበረ ኀበ አበው፡፡ወይኪድ ሲኦለ ምንት ውእቱ ኪደታ ለሲኦል እስመ ዘአንሶሰወ ውስ ተ ገነት ፍና ሰርከ ከመ ያውጽኦሙ ለአዳም ወለሔዋን እመ ሐሶሙ በእንተ በሊዓ ዕፅ፡፡ ከማሁ አንሶሰወ ውስተ አዕጻዳተ ደይን በሰርከ ዓርብ ዘእመ ሕማሙ ወቤዘዎሙ ለአዳም ወለ ሔዋ ወለኲሎሙ ነቢያተ እስራኤል በሞቱ ማሕ የዊ፡፡ወዓዲ ቦ ስምዓ ጽድቅ እምቃለ ኪዳን ዘይቤ ዘተውህበ ለሙስና ዘትካት ብእሴ አድኅንከ በመስ ቀሉ ለዋሕድከ ወሐደስኮ በዘኢይማስን፡፡

፺፰ ወካዕበመ ቦ ስምዓ ጽድቅ እም ቃለ ኪዳን በእንተ ርደቱ ውስተ ሲኦል ይቤ እምድኅረ ሐመ ወረደ ውስተ ሲኦል ዘውእቱ ነፍሳተ ሙታን ጼወዎ ለሕይወት ወአብኦሙ ውስተ ገነተ ትፍ ሥሕት ምስለ አዳም አቡሆሙ ወምስለ ሔዋ እሞሙ ወምስለ ነፍሰ ፈያታይ ዘተመሰጠ እምዲበ መስቀል፡፡ሰሰሉ ዐቀብተ እናቅጺሃ ለገነት፡፡

፺፱ ናሁ አብጻሕነ ለከሙ ስምዐ ከመ ነበሩ ነቢያት ውስተ ሲኦል ወዘከመ አውጽኦሙ እግ ዚእነ በሞቱ ወአብኦሙ ውስተ ገነተ ትፍሥሕት፡ ፡ወበ እንተሰ ዘነበሩ አበው ቅዱሳን ውስተ ዓጸደ ደይን ንነግር አኮ በተጽዕሮ ከመ ኃጥአን አላ በናኅይ እንዘ ተዐቅቦሙ ጠለ ምሕረቱ ለእግዚ

ጣምና ሊፈጽማቸው በዳገም ሕግ የተጻፈውንም ማሠሪያ ይፈታ ዘንድ ነው እንጂ እንዳሉ፡ በዕፀ ማሠሪያ ይፈታ ዘንድ ነው እንጂ እንዳሉ፡ በዕፀ መስቀል ላይ ተሰቅሎ እያለ የእሥረኞችን ማሠሪያ መፍታትን አስቀደመ እሥረኞች ታሥረው ባለ በእግሮቻቸው መመላለስ አይችሉምና፡፡

፺፯ ነፍሱ ከወጣች በኋላ ሐዋርያው ታሥራ ወደ ምትኖር ነፍሳቸው ሄደ እንዳለ፡ ከጥፋት አጸድ ያወጣቸው ዘንድ ወደ ሲኦል ወረደ ቀደሞ ለካዱትም ሰበከላቸው ዳግመኛም ሐዋርያት የቁርባንን ምስጋና በሚናገር በቅዳሴ መጽሐፍ ሕሙማንን ይፈታ ዘንድ የሰይጣንንም አሽክላ ይበጣጥስ ዘንድ ሲኦልንም ሊረግጥ ቅዱስንንም ሊመራ ሥርዓትን ይተክል ዘንድ መነሣቱንም ያስታውቅ ዘንድ እጆቹን ለሕመም ዘረጋ እንዳሉ፡፡ በሕመሙ በሲኦል ያሉትን ሕመ ማቸውን ይፈታ ዘንድ ስለእጆ በዕፀ መስቀል ላይ እጆቹን ለሕመም ዘረጋ ማለትን አስቀደሙ ከዚህም እስከትለው የሰይጣንን አሽክላ ይበጣጥስ ዘንድ አሉ፡፡ በአባቶች ዘንድ ከነበረ ኃጢአትን ከማድረግ በቀር የሰይጣንን ማሠሪያው ምንድው ነው ሲኦልን ሊረግጥ አሉ፡ የሲኦል መረገጧ እንዴት ነው፡ በለስን በመብላት ምክንያት ሲነቅፋቸው አዳምና ሔዋንን ያስወጣቸው ዘንድ በሠርክ ጊዜ በገነት ውስጥ እንደ ተመላለሰ እንዲሁ በመከራው ሰዓት በዓርብ ምሽት በሲኦል አፀዶች ተመላለሰ፡፡ አዳምና ሔዋንን የእስ ራኤልንም ነቢያት ሁላቸው ሕይወትን በሚሰጥ ሞቱ ተቤዣቸው፡፡ ዳግመኛም በኪዳን ምስጋና ለጥፋት የተሰጠ የቀደመውን ሰው በአንድያ ልጅህ መስቀል አዳንህ በማይጠፋም ገንዘብ አደስከው የሚል የእውነት ምስክር አለ፡፡

፺፰ ዳግመኛም በኪዳን ምስጋ ወደ ሲኦል ስለመውረዱ መከራን ከተቀበ በኋላ ወደ ሲኦል ወርዶ የእርሱ የሆኑት የሞቱ ሰዎች ነፍሳት ወደ ሕይወት ግ ከአባታቸው ከአዳም ከእናታቸውም ከሔዋን ጋ ከመስቀልም ላይ ከተነጠቀ ከሽፍታው ነፍ ጋር ደስታ ወዳለበት ገነት አስገባቸው የገ ደጃፎችን የሚጠብቁትም ተወገዱ፡፡

፺፱ እነሆ ነቢያት በሲኦል እንደና ጌታችንም በሞቱ አውጥቶ ደስታ ወደ ሚገኝ ገነት እንዳስገባቸው ምስክር አቀረብንላች በሲኦል አፀድ ስለ ኖሩ አባቶች ግን እንናገ እንደ ኃጥአን በመጨነቅ አይደለም ሥስቱን

አብሔር በከመ ዐቀቦሙ ለ፫ ደቂቅ ማእከለ እቶነ እሳት ዘባቢሎን፡፡ወበከመ ዐቀቦ ለዮናስ በከርሠ ዐንበሪ፡፡ወበከመ ዐቀቦ ለዳንኤል በውስተ ግበ አናብስት ርኁባን፡፡ኢያድኅኖሙ እግዚአብሔር ለአናንያ ወአዛርያ ወሚሳኤል እምእደ ናቡከ ደነጸር ንጉሥ አላ አድኅኖሙ እም ነበልባለ እሳት መፍርህ እምድ ኅረ ወረውዎሙ ውስቴቱ፡፡

ብላቴኖች በባቢሎን የእሳት እቶን መካከል ዮናስንም በዓሣ ዐንባሪ ሆድ ዳንኤልንም በተራቡ አንበሶች ጉድጓድ ውስጥ እንደጠበቃቸው የእግዚአብሔር የምሕረት ጠል እየጠበቃቸው በዕረፍት ኖሩ እንጂ እግዚአብሔር አናንያንና አዛርያን ሚሳኤልንም ከንጉሥ ናቡከደነጸር እጅ አላዳናቸውም በውስጡ ከጣሉአቸው በኋላ ከሚያስፈራው የእሳት ነበልባል አዳናቸው እንጂ፡፡

፺፱ ሶበሰ አድኃኖሙ እመዐተ ንጉሥ እምቅድመ ይባኡ ማእከለ እቶነ እሳት ዘይጥሕር ፍልሐቱ ከመ ነቅድጓደ ክረምት እመ ኢተሰብሐ ኃይለ አድኅኖቱ ለእግዚአብሔር ወእመ ኢገነየ ሎሙ ንጉሥ፡፡ወሶበ ርእዮሙ ጥዑያነ ማእከለ እቶን ወፍሡሐነ በማእከለ ነበልባል ገነየ ለእግዚአብሔር ወአንከረ በእንተ ሥን ለራብዕ ወይቤ ገጹ ለራብዕ ወልደ እግዚአብሔር ይመስል ዘኢያስተርአየ በአቱ ውስተ እቶን አስተርአየ ነሶሳው ማእከለ እቶን ምስለ ሠለስቱ ደቂቅ እለ ተከለሉ በሞገሰ ሥላሴ፡፡ወበእንተዝ አእመረ ንጉሥ ከመ እግዚአ እሳት ውእቱ አምላከ ፫ ደቂቅ ወአዘዘ ይዑድ ዓዋዲ እንዘ ይብል ኵሉ ዘኢሰገደ ለአምላከ ሲድራቅ ወሚሳቅ ወአብደናጎ ሞተ ለይሙት፡፡ ዳን፫፥፩-፴

፺፱ ፍላቱ እንደ ክረምት ነጕድጓድ ወደ ሚጮህ የእሳት ዕቶን መካከል ሳይገቡ አስቀድሞ ከንጉሥ ቁጣ አድኗቸውስ ቢሆን የእግዚአብሔር የማዳኑ ኃይል ባልተመሰገነ ንጉሥም ባልተንበረከከላቸው ነበር፡፡ በዕቶኑ መካከል ጤነኞች በነበልባልም መካከል ደስተኞች ሆነው ባያቸው ጊዜ ለእግዚአብሔር ሰገደ ስለ አራተኛውም ማማር የአራተኛውም መልኩ የእግዚአብሔርን ልጅ ይመስላል ብሎ አደነቀ ወደ ዕቶን መግባቱ ያልታየ በሥላሴ ሞገስ በተጠበቁ ከሦስቱ ብላቴኖች ጋር በዕቶኑ መካከል መመላለሱ ታየ፡፡ ስለዚህም ንጉሥ የሦስቱ ብላቴኖች አምላክ የእሳት ጌታ እንደሆነ ዐወቀ አዋጅ ነጋሪም ለሲድራቅና ለሚሳቅ ለአብደናጎም አምላክ ያልሰገደ ሁሉ ሞትን ይሙት ብለ አዋጅ እንዲነግር አዘዘ፡፡ ዳን፫፥፩-፴

፻ ወበእንተ ዮናስኒ ንነግር ኢድኅኖ እግዚ አብሔር እምተሠጥሞ ውስተ ባሕር አላ ዐቀቦ በከርሠ አንበሪ ከመ ኢያኅዝዞ ሞገደ ባሕር፡፡ሶበሰ ድኅነ በከርሠ ሐመር እም ኢተሰብሐ ኃይለ አድኅኖቱ ለእግዚ አብሔር ወበአሕማርሰ ልማድ ውእቱ ቦ ዘይድኅን ወቦ ዘይትኀጐል፡፡ወበከረሠ ዐንበሪሰ ኢልማድ ውእቱ ዐቃቤ ዘእንበለ ሙሳኔ፡፡ ከርሠ ዐንበሬ ኮኖ ለዮናስ በከመ ከርሠ ዝህር ዘኅልኅታ፡፡ በከመ ቦአ በድን እግዚእ ኢየሱስ ውስተ ከርሠ መቃብር እንዘ ሕያው ውእቱ መልኮቱ ከማሁ ኮነ በአተ ዮናስ ውስተ ከርሠ ዐንበሪ እንዘ ሕያው ውእቱ ወይትሐሰብ ከመ ምውተ በኀበ እለ ወረውዎ፡፡

፻ ስለዮናስም እንናገር እግዚአብሔር ወደ ባሕር ከመጣል አላዳነውም የባሕሩ ሞገድ ወደታች እንዳያሰርገው በዓሣ ዐንበሪ ሆድ ውስጥ ጠበቀው እንጂ ፡፡በመርከብ ውስጥ ሆኖ ድኖ ቢሆን የእግዚአብሔር የማዳኑ ኃይል ባልተመሰገነ ነበር፡፡ በመርከቦችማ የተለመደ ነው የሚድን አለ የሚጠፋም አለ በዓሣ ዐንባሪ ሆድ ውስጥ ግን ከመጥፋት በቀር መጠበቅ ያልተለመደ ነው፡፡ የዓሣ ዐንበሪ ሆድ ለዮናስ እንደ ጎልጎታ መቃብር ሆነው፡፡ መለኮቱ ሕያው ሲሆን የጌታችን ኢየሱስ በድን መቃብር ውስጥ እንደገባ በሕይወት ያለ ሲሆን የዮናስ ወደ ዓሣ ዐንበሪ ሆድ መግባት እንዲሁ ሆነ በወረወሩት ዘንድ ግን እንደ ሞተ ሰው ተቆጠረ፡፡

፻፩ ወበእንተዝ ይቤ እግዚእነ በወንጌል ትእምርተ ተኃሥሥ ዛቲ ትውልድ ወትእምርትሰ ኢይትወሀባ ዘእንበለ ትእምርተ ዮናስ ነቢይ፡፡ወበከመ ዮናስ ነበረ ውስተ ከርሠ ዐንበሪ ሠሉሰ መዋዕለ ወሠሉሰ ለያልየ ከማሁ ይሄሉ ወልደ እጓለ እመሕያው ውስተ ከርሠ ምድር ሠሉሰ መዋዕለ ወሠሉሰ

፻፩ ስለዚህም ነገር ጌታችን በወንጌል ይህች ትውልድ ምልክት ትሻለች ምልክትስ ከነቢዩ ከዮናስ ምልክት በቀር አይሰጣትም ዮናስ በዓሣ ዐንበሪ ሆድ ውስጥ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት እንደቆየ እንዲሁ የሰው ልጅም በምድር ልብ ውስጥ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት ይኖራል ብሎ ተናገረ፡፡ ዮናስ በመርከብ ውስጥ ድኖ ቢሆን ከእግዚአብሔር ፊት ይሸሽግ ዘንድ ወደ

ለያልየ፡፡ሶበሰ ድኅነ ዮናስ በከርሠ ሐመር እምሐረ ሀገረ ተርሴስ ከመ ይትኀጣእ እምገጸ እግዚአብሐር፡፡ወበእንተዝ አወፈዮ እግዚአብ ሐር ለልጐተ ባሕር ወልጐተ ባሕር አወፈዮቶ ለከርሠ ዐንበሪ፡፡ዐንበሪሰ ውኅጦ በከመ ልማድ ወእግዚአብሐር ዐቀቦ እሙስና: ወሖረ ዐንበሪ በትእዛዘ እግዚአብሐር ሠሉሰ መዋዕለ መሠሉሰ ለያልየ ወአብጽሖ ሀገረ ነነዌ ወቄየ፡፡ ወሶበርእያ ዮናስ ለሀገር ገነየ ለእግዚአብሐር ወአእመረ ከመ ንጉሥ ውእቱ ዲበ ማያት ወሥልጣኑኒ ህልው ውስተ ቀላይ፡፡ ዮና፩+፩-፲፯፡፪+፲፩ ማቴ፲፪+፴፱

ተርሴስ አገር በሄደ ነበር ስለዚህም እግዚ አብሐር ለጥልቅ ባሕር አሳልፎ ሰጠው ጥልቅ ባሕርም ለዓሣ ዐንበሪ ሆድ ሰጠችው ዓሣ ዐን በሪውም እንደለመደው ዋጠው እግዚአብሐር ግን ከጥፋት ጠበቀው ዓሣ ዐንበሪውም በእግዚ አብሐር ትእዛዝ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት ተጓዘ ወደ ነነዌም ሀገር አድርሶ ተፋው ዮናስም አገሪቱን ባየ ጊዜ ለእግዚአብሐር ሰገደ በውኆች ላይ እርሱ ንጉሥ እንደሆነ ሥልጣኑም በውቅ ያኖስ ላይ እንዳለ ዐወቀ፡፡ ዮና፩+፩-፲፯ ፣፪+፲፩ ማቴ፲፪+፴፱

፶፱ ወበእንተ ዳንኤልኒ ንነግር ከመ ኢያድኅኖ እግዚአብሐር እምውዴቶሙ ለሰ ብአ ሜዶን ወፋርስ ወእምዳርዮስ ንጉሥ ፡፡ ወባሕቱ አድኅኖ እምአፈ አናብስት ርኁባን እንዘ ኅትምት ግብ ላዕሌሆሙ ኢሰሐጥዎ በአ ስናኒሆሙ ወኢነከይዎ በአፅፋሪሆሙ አላ ነበ ሩ ምስሌሁ ጽውማኒሆሙ፡፡ሶበሰ አድኅኖ እግ ዚአብሐር እም ውዴተ ሜዶን ወፋርስ ወእም እደ ዳርዮስ ንጉሦሙ እምኢተሰብሐ ኃይለ አድኅ ኖቱ ለእግዚአብሐር፡፡እስመ ብዙኃን እለ ይድ ኅኑ እምውዴተ ቢጸሙ ወእመዓተ ንጉሥ እመ ሂ በፍትሐ ኲነኔሆሙ ወእመሂ በተስናን ቃሎሙ፡፡ወነቢረ ስንእሰ ምስለ አናብስት ውስ ተ ፩ ግብ አኮ ለኲሉ ዘይደልዎ ዘእንበለ ዳእ ሙ ከመ ዳንኤል ዘኮነ ሕይወቶሙ በአምልኮ እግዚአብሐር ጤቀላ ወእለ ለአናብስት እንዘ ስጉዳን ታሕተ እገሪሁ ለነቢይ ወአንከረ ንጉ ሥ ወአእመረ ከመ እግዚአ አናብስት ውእቱ አምላከ ዳንኤል፡፡ወአዘዘ ከመ ይደይዎሙ ምስሌሃ ሰማዕት፡፡ ሶበ አዘዘ ንጉሥ ከመ ውስተ ውእቱ ግብ ለመስተዋድያን ቀነጹ አና ብስት እማዕምቀ ግብ ወቀለጽዎሙ ዘእንበለ ይብጽሑ ውስተ ምድር፡፡ዳን፯+፩-፳፯

፶፱ ስለዳንኤልም እግዚአብሐር ከሜዶንና ከፋርስ ሰዎች ክስ ከንጉሥ ዳርዮስም እጅ እንዳላዳነው እንናገራለን ነገር ግን ከተራቡ አንበሶች አፍ አዳነው ጉድጓድ በእነርሱ ላይ የተዘጋች ስትሆን በጥርሶቻቸው አልነከሱትም በጥፍሮቻቸውም አልቧጩሩትም ተርበው ከእ ርሱ ጋር ተቀመጡ እንጂ፡፡ እግዚአብሐር ከሜ ዶንና ከፋርስ ሰዎች ክስ ከንጉሥ ዳርዮስም እጅ አድኖትስ ቢሆን ኖሮ የእግዚአብሐር የማዳኑ ኃይል ባልተመሰገነ ነበር፡፡ በዳኝነታቸው ፍር ድም ቢሆን በቃላቸውም ክርክር ቢሆን ከባል ንጀራቸው ከንጉሥም ቁጣ የሚድኑ ብዙዎች አሉና፡፡ በአንድ ጉድጓድ ውስጥ ከአንበሶች ጋር ተስማምቶ መቀመጥ ግን እንደ ዳንኤል ሕይወ ታቸውን እግዘአብሐርን በማምለክ እንደጸና እንደ ጤቀላና ከእርሷም ጋር እንደነበሩ ሰማዕ ታት ነው እንጂ፡፡ ለሁሉ የሚሆንለት አይደለም ንጉሥ የጉድጓዱን ማኅተም እንዲገልጡ ባዘዘ ጊዜ አንበሶቹን በነቢዩ እግሮች በታች ሰግደው አገኛቸው ንጉሥም አደነቀ፡፡ የዳንኤልም አምላክ የአንበሶች ጌታ እንደሆነ ዐወቀ ከሳሾቹንም ወደ ምድር ሳይደርሱ አንበሶቹ ከጉድጓድ ውስጥ ዘልለው ዋጡአቸው፡፡ ዳን፯+፩-፳፯

፷ እቶነ ባቢሎን ለእለ ውስተ ውሳ ጢታ ዓቀበቶሙ ዘእንበለ ሙስና ወለዘእንተ አፍኣሰ አውዐየቶሙ እምርኁቅ፡፡አናብስተ ዳርዮስ ንጉሥ ነበሩ ስንአ ውስተ ግብ ምስለ ነቢይ ዘወሀብዎሙ ከመ ይብልዕዎ ወእመል ዕልተ ግብ መሠጥዎሙ ለመስተዋድያኒሁ ፡፡እማንከ ዘይቤ ነቢይ ጻድቅሰ እማዕገት ያ መስጥ ወቤዛ ዚአሁ ይትዋሀብ ኃጥእ፡፡ በከመ ኢያውዐየቶሙ ነበልባለ እቶን ለሠለስቱ ደቂቅ ከማሁ ኢያውዐዮሙ ነበልባለ ሲኦል

፷ የባቢሎን ዕቶን በውስጧ የነበሩትን ያለጥፋት ጠበቀቻቸው በውጭ የነበሩትን ግን ከሩቅ አቃጠለቻቸው፡፡ የንጉሥ ዳርዮስ አንበሶች በጉድጓድ ውስጥ እንዲበሉት ከሰጡአቸው ከነቢዩ ጋር በስምምነት ተቀመጡ ከሳሾቹን ግን ከጉድጓድ አፋፍ ላይ ተናጠ ቁአቸው፡፡ ነቢዩ ጻድቁ ግን ከወጥመድ ያመ ልጣል ያለው እውነት ነው የእርሱንም ፈንታ ኃጥእ ይቀበለዋል፡፡ የእቶኑ ነበልባል ሦስቱን ብላቴኖች እንደላቃጠላቸው እንደ ሲኦል ነበልባል ቅዱሳን አባቶችን አላቃጠላቸውም

ለአበው ቅዱሳን እስመ ጠለ ምሕረቱ ለእግዚ አብሔር ዐቀበቶሙ፡፡በከመ ይቤ ነቢይ እስመ ጠል ዘእምኀቤከ ሕይወቶሙ ውእቱ፡፡ በከመ ኢያኀሰሙ አናብስት ላዕለ ዳንኤል እንዘ ህል ዋን ምስሌሁ ውስተ ፩ ግብ ከማሁ ኢያሕ ሠሙ ዐቀብተ ገሃነም ላዕለ ነቢያት ንጹሐን እንዘ ህልዋን ምስሌሆሙ ውስተ ቀላየ ደይን፡፡

፶፬ ወበእንተሰ ህላዌሆሙ ለነቢያት ውስተ ሲኦል እስከ ምጽአተ ክርስቶስ ይከ ሥቱ ማኅተመ ግብ ረከቦሙ ይቤ ዳዊት መኑ ሰብእ ዘየሐዩ ወኢይሬእያ ለሞት፡፡ ወመኑ ዘያድኅና ለነፍሱ እምእደ ሲኦል፡፡ወበዝኬ ገሀደ ተናገረ ወአየቀ ከመ አልቦ ድኅነ እም እደ ሲኦል በአዝማነ ኦሪት ወነቢያት፡፡ወካዕበ ይቤ በእንተ ርደተ ነፍሳቲሆሙ ውስተ ሲኦል እግዚኦ ገደፈከነ ወነሠትከ ቀሠፈከነሂ ወተሣሀ ልከነ፡፡ዝሰ በእንተ ጸአቶሙ እም ሲኦል በሞ ተ ኢየሱስ ክርስቶስ፡፡ አድለቅለቃ ለምድር ወሆካ፡፡ዝኒ በእንተ አድለቅለቀት ምድር አመ ፀአተ ነፍሱ እምሥጋሁ፡፡ወፈወስካ ቍስላ እስመ አንቀልቀለት፡፡ መዝ፹፰+፶፰

፶፭ ዝኒ በእንተ ክዕወተ ደሙ ለፈውሶ ቍስሊሃ ወለአጽንዖ መሠረታ ከመ ኢታንቀ ልቅል፡፡አርአይኮሙ ዕፁባተ ለሕዝብከ፡፡ ዝኒ በእንተ ጸሊመ ፀሐይ ዘስሱ ሰዓት ወበእንተ ሥጥቀተ ኰኵሕ ወነቀልቃለ ምድር ወሥ ጠተ መንጦላዕተ ምኵራብ በጊዜ ተስዓቱ ሰዓ ት፡፡ወአስተይከነ ወይነ ወደንግጾ፡፡ምንትኬ ው እቱ ወይን መደንግጽ ዘእንበለ ነቅዐ ደሙ ለኢየሱስ ክርስቶስ ዘውሕዘ እምገቦሁ ሶበ ረገዞ ኵናተ ሐራዊ፡፡አማንኬ ወይን መደን ግጽ ዘውሕዘ እምገቦ በድን ወአኮ እምገቦ ሕያ ው፡፡እስመ ሕይወተ መለኮት ህልው ውስቴ ቱ፡፡ አማንኬ ወይን መደንግጽ ዘነቅዐ እምገቦ ሁ ለበድን ዘዓርበ ፋሲካ ወአንቅሆሙ ለአብ ድንተ ትካት እም ንዋመ ሞቶሙ፡፡አማንኬ ወይን መደንግጽ ዘያደነግፆ ለሰይጣን ከመ ዘርአየ መብረቀ ዘይነጥር በኃይል ወበእንበል ብሎቱ ዘያከፍኦ ዓይኖ ለዘይኔጽሮ፡፡

፶፮ ሰትዩ አብድንተ ትካት ዘነቅዓ እምገቦ በድን ርጡብ ዘዓርበ ፋሲካ፡፡ ወመ ጠነ ሰዓቱሰ እምጊዜ ሞቱ እስከ ጊዜ ርግዘቱ ሠለስቱ ሳዕ እስመ በተሰዓቱ ሰዓት ወፅአት ነፍሱ እምሥጋሁ፡ወበዐሠርቱ ወአሐዱ ሰዓት

የእግዚአብሔር የምሕረቱ ጠል ጠብቃቸዋለችና ነቢዩ ከአንተ ዘንድ የሚገኝ ጠል ሕይወታቸው ነው እንዳለ፡፡ አንበሶቹ በአንድ ጉድጓድ ውስጥ ሆነው በዳንኤል ላይ ክፉ እንዳላደረጉበት እንዲሁ የገሃነም ጠባቂዎች በጥልቁ የፍርድ ቦታ ከእነርሱ ጋር ሳለ በንጹሀን ነቢያት ላይ ክፉ አላደረጉም፡፡

፶፬ እስከ ክርስቶስ መምጣት ድረስ ነቢያት በሲኦል ስለ መኖራቸው ዳዊት በሕይ ወት በሚኖር ሞትን የማያያት ሰው ማን ነው ነፍሱንስ ከሲኦል እጅ የሚያድናት ማን ነው ብሎ ተናገረ በዚህም በኦሪትና በነቢያት ዘመን ከሲኦል እጅ መዳን እንዳልነበረ በግልጥ ተናገረ አስታወቀም፡፡ ሁለተኛም ስለነፍሶቻቸው ወደ ሲኦል መውረድ አቤቱ ጣልኸን አፈረስኸንም ቀሠፍኸንም ይቅርም አልኸን አለ፡፡ ይህም በኢየሱስ ክርስቶስ ሞት ከሲኦል ስለ መው ጣታቸው ነው፡፡ ምድርን አነዋወጥኻት አወ ከኻትም አለ፡ ይህም ነፍሱ ከሥጋው በምትወጣ ጊዜ ምድር ስለተናዋወጠች ነው፡፡ መዝ፹፰+፶፰

፶፭ ተነዋውጣለችና ቁስሏን ፈውስ ህላት አለ፡ ይህም ቁስሉቿን ለመፈወስ መሠረቷንም እንይነዋወጥ ለማጽናት ደሙን ስለ ፍሰሱ የተነገረ ነው፡፡ለወገኖችህ ድንቆችን አሳየህ አለ፡፡ ይህም በስድስት ሰዓት ፀሐይ ስለ ጨለሟ ስለአለትም መሰነጣጠቅ ስለምድር ንውጽውጽታ ስለ ምኩራብ መጋረጃ በዘጠኝ ሰዓት መቀደድ የተናገረው ነው፡፡ ወይን አጠጣኸው አለ የጭፍራ ጦር በወጋው ጊዜ ከጐኑ ከፈሰሰው የኢየሱስ ክርስቶስ የደሙ ፈሳሽ በቀር የመ ንገጥ ወይን ምንድር ነው ከሕያው ጐን ያይደለ ነፍስ ከተለየው አካልማ የፈሰሰ እርሱ በእውነት የሚያስደነግጥ ወይን ነው የመለኮት ሕይወ ነት በእርሱ ውስጥ አለና በዓርብ ምሽት ነፍስ ከተለየው አካል ጐን የፈሰሰ ቀድሞ ያንቀላትም በድኖች ከሞታቸው እንቅልፍ ያነቃቸው እርሱ የሚያስደነገጥ ወይን ነው፡፡በኃይል የሚጮህ ቦግ ቦግ በማለቱ የሚያየውን ሰው ዓይን የሚያፈ ዝ መብረቅን እንዳየ ሰይጣንን የሚያስደነግጠው በእውነት የሚያስደነግጥ ወይን ነው፡፡

፶፮ በፋሲካ ዓርብ ነፍስ ከተለየው አካል ጐን የፈሰሰውን የጥንት በድኖች ጠጡ የሰዓቱም ልክ ከሞቱ እስከ መወጋቱ ጊዜ ድረስ ያለው ሦስት ሰዓት ነው በዘጠኝ ሰዓት ነፍሱ ከሥጋው ተለየች በአሥራ አንድም ሰዓት ጐኑ

ተረግዘ ገቦሁ ወበዐሥርቱ ወክልዔቱ ሰዓት ወደይዎ ውስተ መቃብር።

፶፱ ወበእንተሰ ንብረቶሙ ለነቢያት በናኅይ ውስተ ዓጸደ ደይን እንዘየዐቅቦሙ ጠለ ምሕረቱ ለእግዚአብሔር ዝሙርየ ወልደ እግዚአብሔር ወምእመንየ ስምዐ ቃሉ በከመ ጽሑፍ ውስተ ወንጌለ ሉቃስ: ወሀሎ አሐዱ ብእሲ ባዕል ወይለብስ ሜላተ ወልብሰ ቢሶስ ወቀጠንተ አልባሰ ወይትፌሣሕ ኲሎ አሚረ ወይትፌጋዕ። ወአሐዱ ነዳይ ዘስሙ አልዓዛር ግዱፍ ውስተ ዴዴሁ ለባዕል ወይሰክብ ወይ ፈቅድ ወይፈቱ ይጽግብ እምፍርፋራት ዘይወ ድቅ እማዕዱ ለባዕል።ወከለባትኒ ይመጽኡ ወይልሕሱ ቍስሊሁ።

፷ ወእምዝ ሞተ ውእቱ ዝኩ ነዳይ ወወሰድዎ መላእክት ውስተ ሕፅኑ ለአብርሃ ም።ወሞተ ውእቱኒ ባዕል ወተቀብረ ወበሲኦ ል አንሥአ አዕይንቲሁ እንዘ ሀሎ ውስተ ሕማመ ደይን።ወርእዮ ለአብርሃም እምርሑቅ ወአልዓዛርኒ ይረፍቅ ውስተ ሕጽኑ።ወጸውዖ ወይቤሎ አባ አብርሃም ተሣሀለኒ ወፈንዎ ለአልዓዛር ከመ ይጥማዕ ጽንፈ አፅባዕቱ ማየ ወያቍርረኒ ልሳንየ እስመ ሐመምኩ በዝ እሳት።ወይቤሎ አብርሃም ተዘከር ወልድየ ዘከመ ፈጋዕከ ወተፈሣሕከ በሕይወትከ ወአል ዓዛርሰ ከማሁ ከመ በተፅናሰ።ወይእዜኒ ከማ ሁ ከመ ይትፌሣሕ ውእቱ በዝየ ወአንተሰ ተሐምም።ወምስለ ዝንቱ ኲሉ ጸድፍ ዐቢይ ይከልአነ ማእከሌነ ወማእከሌክሙ ከመ እለሂ ይፈቅዱ እምለፌ ይኅልፉ ኀቤክሙ ወእለሂ መንገሌክሙ ኢይዕድዉ ኀቤነ።ሉቃ ፲፮፥፲፱-፴፩

፷፩ ስማዕ አ ዕውረ ልብ ዘይቤ እግዚ እነ በወንጌል ወበሲኦል አንሣእ አዕይንቲሁ ወርእዮ ለአልዓዛር ይረፍቅ ውስተ ሕፅኑ ለአብርሃም ኢኮነኬ ውስተ አጸደ ገነት አላ ውስተ አጸደ ደይን።ሶበሰኬ አጸደ ገነት ይእቲ እምኢርእያ ባዕል እስመ ገነትሰ መንገለ ጽባ ሕ ይእቲ ወሲኦልኒ መንገለ ምዕራብ። ወበእ ንተዝ አዘዙ ሐዋርያት ከመ ይኩን ጸሎቶሙ ለመሀይምናን መንገለ ጽባሕ።እኮ ለምሥራቀ ፀሐይ አላ ለዘያሠርቆ ለፀሐይ።

፷፪ ሶበሰ በእንተ ፀሐይ ተሠርዐ ጸልዮ መንገለ ግጻዌሁ ለፀሐይ በጽባሕ እምኮነ

ተወግቷል በአሥራ ሁለት ሰዓት ወደ መቃብር ጨምረውታልና።

፶፱ ነቢያት የእግዚአብሔር ጠለ ምሕረቱ እየጠበቀቻቸው በሲኦል በዕረፍት ስለ ኖራቸው የቃሉ ምስክርነት በሉቃስ ወን ጌል ውስጥ እንደተጻፈ ምስክሬና መታመኛዬም የእግዚአብሔር ልጅ ነው የሐር ግምጃና ቀጭን የተልባ እግር የሚለብስ አንድ ባለጠጋ ሰው ነበር ዘወትርም ይደስታል ዕለት ዕለትም ተመ ችቶት በደስታ ይኖራል። ስሙ አልዓዛር የተባለ አንድ ሰው በባለጠጋው ደጃፍ ወድቆ ይኖር ነበር: ከባለጠጋው ማዕድ ከሚወድቀውም ፍር ፋሪ ሊጠግብ ይሻ ይመኝም ነበር። ውሾችም መጥተው ቁስሉቹን ይልሱለት ነበር።

፷ ከዚህም በኋላ ያ ደሀ ሞተ መላእክ ትም ወደ አብርሃም እቅፍ ወሰዱት ባለጠ ጋውም ሞቶ ተቀበረ በሲኦል በፍርድ ሥቃይ ውስጥ ሆኖ ዓይኖቹን አቅንቶ አብርሃምን ከሩ ቅ አየው አልዓዛርም በእእቅፉ ተቀምጦ ነበር። ጠርቶ አብርሃም አባት ሆይ ራራልኝ የጣቶቹ ንም ጫፍ በውኃ ነክሮ ምላሴን ያቀዘቅዝልኝ ዘንድ አልዓዛርን ላከው በዚህ እሳት ተሠቃ ይቻለሁና። አለው አብርሃምም ልጄ ሆይ በሕይ ወትህ ዘመንህ ፈጽመህ እንደተደሰትህ አልዓ ዛርም በችግር እንደኖረ አስብ አሁንም እንደ ዚሁ እርሱ በዚህ ፈጽሞ ይደሰታል አንተ ግን ትሠቃያለህ ከዚህም ሁሉ ጋር ከዚህ ወደ እናንተ ከእናንተም ወደ እኛ ሊያልፉ የሚፈ ልጉ እንዳይሻገሩ ታላቅ ገደል በእኛና በእናንተ መካከል ይከለክለናል አለው። ሉቃ ፲፮፥፲፱-፴፩

፷፩ አንተ ልብህ የታወረ ጌታችን በወንጌል በሲኦልም ዓይኖቹን አቅንቶ አልዓ ዛርን አብርሃም እቅፍ ተቀምጦ አየው ያለ ውን ስማ በገነት አፀድ እኮ አይደለም በሲኦል ነው እንጂ። የገነት አፀድ ብትሆን ኖሮ ባለ ጠጋው ባላያት ነበር። ገነትስ በፀሐይ መውጫ በኩል ናት ሲኦልም በምዕራብ በኩል ናትና ስለዚህም ሐዋርያት የምእመናን ጸሎት ፊትን ወደ ምሥራቅ በማዞር እንዲሆን አዘዙ። ለፀሐይ መውጫ አይደለም ፀሐይን ለሚያወጣው ነው እንጂ።

፷፪ ወደ ፀሐይ ክበብ ዞሮ መጸለይ ስለ ፀሐይ የተሠራ ሥርዓት ቢሆንስ ኖሮ ጠዋት

መንገለ ምሥራቅ ወበምሴትኒ መንገለ ዐረብ በከመ ይገብሩ ፋርስ መምለኪያነ ፀሐይ፡፡ ለነሰ አዘዙነ ከመ ንጸሊ እንዘ ንኔጽር መንገለ ጽባሕ እመሂ ነግሀ ወእመሂ ሰርከ እመሂ በመ ዓልት ወእመሂ በለያልይ፡፡በእንተ ዘትቤ ቅድ ስት አሪት ወተከለ እግዚአብሔር አምላክ ውስ ተ ኤዶም ገነተ ቅድመ መንገለ ጽባሕ፡፡ወበ እንተዝ አዘዙነ ሐዋርያት ከመ ይኩን ጸሎ ትነ መንገለ ምሥራቅ፡፡ ዘፍ፪፥፰

፷፫ ንሚጥ ገጸነ እመንገለ ምዕራብ ዘውእቱ መካነ ደይን ማኅደረ ኃጥአን፡፡ ወንት መየጥ መንገለ ጽባሕ ኀበ ሀሎ ገነት ተድላ ዘውእቱ ማኅደሮሙ ለቅዱሳን፡፡ኀበ ሀሎ መዝ ገብነ ህየ ሀሎ ልብነ ኀበ ጽጌ ገነት ዘዘዚአሁ ኅብሪሁ ህየ ይኔጽራ አዕይንተ አልባቢነ፡፡ኀበ ርጌ አፈው ዘዘዚአሁ መዓዛሁ ህየ ያጼንዋ አእ ናፊነ፡፡ኀበ እስካለ በረከት ዘበበ፻፻ ሕንባ ባቲሁ ህየ ያንቀዐድዋ ቀራንብቲነ፡፡ኀበ ዘን ሴፎ ንባእ ህየ ንጐድጕድ አንቀጸ፡፡ኀበ ዘንፈ ቅድ ነጊደ ህየ ናስተዳሉ ስንቀ ጸሎት፡፡ኀበ ዘንትሜነይ ኀዲረ ህየ ናንሶሱ በአእጋረ ኀሊ ናነ፡፡እስመ በእንተዝ ተሠርዐ ከመ ይኩን ጸሎትነ መንገለ ገነተ ትፍሥሕት እንተ ኀበ ሀገረ እግዚአብሔር፡፡ውእቱሰ እንዘ ሀሎ ይእቲ መንገለ ምሥራቅ ህላዌሃ፡፡

፷፬ ዳንኤልኒ ገብረ አርአያ ዘከመዝ ዐጸወ ኆኅተ ቤቱ ከመ ይጸሊ ወአርኀወ መሳ ከወ ጽርኁ ዘይኔጽር መንገለ ኢየሩሳሌም እስ መ ረሰየ ተስፋ ኀሊናሁ በምድረ ዔዋዌ ፡፡ ወንሕነኒ ይደልወነ ንሚጥ ገጸነ መንገለ ምሥራቅ ሶበ ንጼሊ እንዘ ንሬሲ ተስፋነ መን ገለ ገነተ ኤዶም እንተ ተከላ እግዚአብሔር በእንተ አዳም ወአስተዳለዋ ለርስተ ቅዱሳን ፡፡ ዳን ፮፥፲

፷፭ ወበእንተ ሲኦልኒ ከመ መንገለ ዐረ ብ ይእቲ ይነግር ዳዊት እንዘ ይብል ፍኖተ ግበሩ ለዘዐርገ እንተ ዐረብ እግዚአብሔር ስሙ፡፡ ምንት ውእቱ ዕርገቱ መንገለ ዐረብ ዘእንበለ ፀአቱ እምቀላየ ደይን ዘሀላዌሃ መን ገለ ምዕራበ ፀሐይ፡፡ወረደ ኀቤሃ በትሕትና ከመ አሐዱ እምኔሆሙ ለዊውዋን ወዐርገ እም ኀቤሃ በልዕልና ምስለ ኵሎሙ ነፍሳተ ቅዱሳን፡፡ወበእንተዝ ይቤ ዳዊት ፍኖተ ግበሩ ለዘዐርገ እንተ ዐረብ ሎሙሰ አዕረጎሙ እምቀ ላየ ደይን ወኢያዕረጎሙ ውስተ ሰማያት አላ

ወደ ምሥራቅ በምሽት ደግሞ ፀሐይን የሚያመልኩ የፋርስ ሰዎች እንደሚያደርጉት ወደ ምዕራብ በሆነ ነበር፡፡ እኛን ግን ጠዋትም ቢሆን ምሽትም ቢሆን በቀንም ቢሆን በሌሊትም ቢሆን ወደ ፀሐይ መውጫ እያየን እንድንጸልይ አዘዙን፡፡ የከበረች ኦሪትም እግዚአብሔር አም ላክም በፀሐይ መውጫ በኩል በኤዶም ገነትን ተከለ አለች፡ ስለዚህም ሐዋርያት ጸሎታችን ወደምሥራቅ እንዲሆን አዘዙን፡፡ ዘፍ፪፥፰

፷፫ ፊታችንን የኃጥአን ማደሪያ የሥቃይ ሥፍራ ከሆነ ከምዕራብ እንመልስ፡ የቅዱሳን ማደሪያ ወደሆነ ተድላ ገነት ወዳለበት እንመለስ መዝገባችን ባለበት በዚያ ልባችን ይኖራል፡፤ ኅብሩ የተለያየ የገነት አባባ ወዳለበት የልባችን ዓይኖች ወደዚያ ያያሉ መዓዛው የተለየ ሽቱ ወዳለበት ወደዚያ አፍንጫችን ያሸትታል፡፡ ቅንጣቶቹ በመቶ በመቶ የሆኑ የበረከት ፍሬ ወዳለበት ወደዚያ ሽፋሽፍቶቻችን ያንጋጥጣሉ፡ ልንገባበት ተስፋ ወደምናደርገው ወደዚያ መዝጊያ እናንኳኳ ልንሄድ ወደምንሻው ወደዚያ የጸሎትን ስንቅ እናዘጋጅ ልናደርበት ወደምንመኘው ወደዚያ በኅሊናችን እግሮች እንመላለስ፡፡ ስለዚህ ነገር ጸሎታችን አነዋወሯ በስተምስራቅ ወደሆነች ደስታ ወዳለባት ወደገነት ይሆን ዘንድ ሥርዓት ተሠራ፡፡

፷፬ ዳንኤልም እንደዚህ ያለ አብነት አደረገ ሊጸልይ የቤቱን ደጃፍ ዘጋ ወደ ኢየሩሳሌም የሚያይበትን የቤቱን መስኮት ከፈ· እርሱ በምርኮ ምድር ሆኖ የኅሊናውን ተስፋ ወደ እግዚአብሔር አገር አድርጓልና፡፡ እኛም በምንጸልይበት ጊዜ ተስፋችንን እግዚአብሔር ስለአዳም ወደተ ከላት ለቅዱሳንም ርስት ትሆን ዘንድ ወዳዘጋጃት ወደ ኤዶም ገነት አድርገን ፊታችንን ወደ ምሥራቅ እንመልስ ዘንድ ይገባናል፡፡ዳን ፮፥፲

፷፭ ስለሲኦልም በፀሐይ መግቢያ በኩል እንደሆነች ዳዊት ወደ ፀሐይ መግቢያ ላረገው መንገድ አዘጋጁ ስሙም እግዚአብሔር ነው አለ፡፡ አነዋወሯ በፀሐይ መግቢያ በኩል ከሆነ ከሲኦል ጥልቅ ከመውጣቱ በቀር ወደ ፀሐይ መግቢያ ማረጉ ምንድር ነው፡፡ ከምር ኮኞች እንደ አንዱ ሆኖ በትሕትና ወደርሷ ወረደ ከእርሷም ከቅዱሳን ሁሉ ነፍሶች ጋር በልዕልና ዐረገ ስለዚህም ዳዊት ወደ ፀሐይ መግቢያ ላረገው መንገድ አዘጋጁ አለ፡፡ እነርሱን ከሲኦል ጥልቅ አወጣቸው ወደ ሰማያት ግን አላወ ጣቸውም ደስታ ወደ ሚገኝባት ገነት

አብአሙ ውስተ ገነተ ትፍሥሕት፡፡ወበከመ ተመሰሎሙ በርደቱ ውስተ ሲኦል ከማሁ ተመሰሎሙ በበአቱ ውስተ ገነት ወከፈለ ርስተ በበሕዘቢሆሙ፡፡ መዝ፷፯+፬

፷፯ ወበሌሊተ እሑድ ሦጣ ለነፍሱ ውስተ ሥጋሁ እሜጡ በፈቃድየ ብውሕ ሊተ እንሥኣ ወካዕበ ብውሕ ሊተ እንብራ፡፡ ወዘንተ ትእዛዘ ነሣእኩ በኀበ አቡየ፡፡ ወበጽባሕ አስተርአያ ለማርያም መግደላዊት ወሶበ ፈቀደት ተአምኖ ይቤላ ኢትልክፍኒ እስመ ዓዲ ኢዐረጕ ኀበ አቡየ፡፡ ወበዝ አአመርነ ከመ ኢነበረ ሥጋሁ በየማነ አብ እምቅድመ እሜሃ ፡፡ ወእምጊዜ ፱ ሰዓት እስከ ፍና ሰርክ አውጽኦሙ ለነፍሳት በነፍስተ ሥጋሁ ወአኮ በሥጋሁ ወአብአሙ ውስተ ገነተ ትፍሥሕት፡፡ እምሴተ ዓርብ እስከ ሌሊተ እሑድ ነበረት ነፍሱ ውስተ ገነተ ተድላ ምስለ ነፍሳተ ጻድቃን እንዘ ትናዝዝ ልሕዋ፤ ወታስተፌሥሕ ሕዙናነ፡፡ወሥጋሁሰ እምድኅረ ፀአተ ነፍሱ ነበረት ዲበ ዕፀ መስቀል ፫ ሰዓተ እምጊዜ ፱ ሰዐት እስከ ፍና ሰርክ፡፡

፷፰ ወእምሴተ ዓርብ እስከ ሌሊተ እሑድ ነበረት ውስተ ከርሠ መቃብር፡፡ ወበእሑድ ሌሊት አግብአ ለነፍሱ ውስተ ማኅፈደ ሥጋሁ በከመ ይቤሎሙ ለአይሁድ ንሥትዎ ለዝንቱ ቤተመቅደስ ወበሠሉስ መዋዕል አነሥኦ፡፡ወውእቱሰ፡፡በእንተ ቤተ ሥጋሁ ይቤሎሙ፡፡ወእምድኅረ ትንሣኤሁሰ ኢረከባ ኃሣር ለትስብእተ መለኮት፡ተለዐለት ኀበ ኢትትረከብ ተመሥጠት ኀበ ኢትትለከፍ፡፡ ተንጠልዐ ላቲ መንጦላዕተ እሳት ወተሠወረት በደባትረ ብርሃን፡ ነበረት ዲበ ሰረገላ ኪሩቤል ኀበ ኢይበጽሕ ሕሊና ሰብእ ወኢዘመላእክት አእምሮ፡፡ወበእንተ ትስብእቱ ለወልደ አምላክ ኢተውሳከ አምልኮ ዘናመልኮ በከመ ቀዳሚ ህላዌሁ፡፡ወኢንበል ንሰግድ ለመለኮቱ ወንትቀነይ ለትስብእቱ አላ ንበል ንሰግድ ለመለኮት ዘተሰብአ ወንትቀነይ ለትስብእት ዘተአምለከ፡፡ነአምን ድማሬ እንበለ ቱሳሔ ወጽማሬ እንበለ ሙያጤ፡፡ ዘውእቱ ፩ እግዚአብሔር ወ፩ አካል ወ፩ ራእይ፡፡ ሎቱ ስብሐት እምኀበ ሰብእ ወመላእክት ወእምኀበ ኵሉ ዘፍጡር ወግቡር ለዓለመ ዓለም አሜን፡፡

አስገባቸው እንጂ ወደ ሲኦል በመውረዱ እንደ መሰላቸው እንዲሁ ወደ ገነት በመግባቱ መሰላቸው በየወገናቸውም ርስትን አደላቸው፡፡ መዝ፷፯+፬

፷፯ በእሑድ ሌሊትም ተነሣ ነፍሱን ወደ ሥጋው መለሳት በመለኮቱም ኃይል ተነሣ እርሱ ባለቤቱ ነፍሴን በፈቃዴ እሰጣለሁ እነሣት ዘንድ ሥልጣን አለኝ ዳግመኛም ላኖራት ሥልጣን አለኝ ይህን ትእዛዝ ከአባቴ ተቀበልሁ ብሎ እንደተናገረ፡፡ በጠዋትም ለማርያም መግደላዊት ታየት እጅ ልትነሣውም ስትሻ ገና ወደ አባቴ አላረግሁምና አትንኪኝ አላት፡፡ በዚህም ከዚያን ጊዜ አስቀድሞ ሥጋው በአብ ቀኝ እንዳልተቀመጠ ዐወቅን ከዘጠኝ ሰዓት ጀምሮ እስከ አሥራ አንድ ሰዓት ድረስ በአካለ ነፍሱ ነፍሳትን አወጣቸው ደስታ ወዳለበት ገነትም አስገባቸው፡፡ ከዓርብ ምሽት እስከ እሑድ ሌሊት ድረስ ነፍሱ ያለቀሱትን እያጽናናች ያዘኑትንም ደስ እያሰኘች ከጻድቃን ነፍሶች ጋር በተድላ ገነት ቆየች፡፡ ሥጋው ግን ከነፍሱ መውጣት በኋላ ከዘጠኝ ሰዓት እስከ ሠርክ ድረስ ሦስት ሰዓት ያህል በዕፀ መስቀል ላይ ቆየ፡፡

፷፰ ከዓርብ ምሽት እስከ እሑድ ሌሊት ድረስ በመቃብር ውስጥ ቆየ እሑድ ሌሊት ነፍሱን ወደሥጋዋ አዳራሽ መለሳት አይሁድን ይህን ቤተመቅደስ አፍርሱት በሦስት ቀንም እሠራዋለሁ እንዳላቸው ይህንንም ስለ ሥጋው ተናገራቸው፡፡ ከትንሣኤው በኋላ የመለኮትን ሰውነት መከራ አላገኛትም ወደ ማትገኝበት ከፍ ከፍ አለች ወደማትነካበትም ተነጠቀች የእሳት መጋረጃ ተጋረደላት በብርሃን ድንኳኖችም ተሠወረች የሰው ኅሊና የመላእክትም አእምሮ በማይደርስበት በኪሩቤል ሠረገላ ላይ ተቀመጠች ስለ አምላክ ልጅ ሰውነት እንደቀደመው አነዋወሩ ነው እንጂ የተጨመረ አምልኮ የምናመልከው አይደለም፡፡ ለመለኮቱ እንሰግዳለን ለሰውነቱም እንገዛለን አንበል ሰው ለሆነ ለመለኮቱ እንሰግዳለን አምላክ ለሆነ ለሥጋውም እንገዛለን እንበል እንጂ ያለመቀላቀል መዋሐድን ያለመለወጥም አንድ መሆንን እምናለን፡ ይኸውም አንድ እግዚአብሔር አንድ አካል አንድ መልክ ነው በሰዎችና በመላእክት በፍጥረታትም ሁሉ ዘንድ ለርሱ ምስጋና ይገባል ለዘለዓለሙ አሜን፡፡

፳፰ ተፈጸመ ዘለፋሆሙ ለአርሲስ ወለመናፍቃን፡ እምጽንዓተ ሰማይ ውዱቃን፡ በእጥባተ ከለባት ልሑቃን፡ ነባብያን ሐሰት እለ ኢጽዱቃን፡ለአንቀጸ ሲኦል ልጹቃን፡ እለ ይብልዎ ለክርስቶስ በነፍሱ ወሥጋሁ ወረደ ውስተ አዕጻደተ ደይን፡ ይቤ ጊዮርጊስ ወልደ ቅድስት ቤተክርስቲያን፡ስብሐት ለእግዚአብ ሐር ለመኰንነ ሕያዋን ወሙታን፡ለዓለመ ዓለም አሜን፡፡

.... /// ....

፳፰ ከሰማይ ጠፈር የወደቁ በውሾችም ጡት ያደጉ ከእውነተኞች ያይደሉ ሐሰት ተናጋሪዎች ለሲኦልም ዳር የቀረቡ ክርስቶስን በነፍስና በሥጋው ወደ ሲኦል አፀዶች ወረደ ያሉት አርሲስ የተባሉ መናፍቃን ተግሣጽ ተፈጸመ፡ የቅድስት ቤተክርስቲያን ልጅ ጊዮርጊስ ተናገረው፡ ሕያዋንንና ሙታንን ለሚገዛ ለእግ ዚአብሔር ምስጋና ይሁን ለዘላለሙ አሜን፡፡

.... /// ....